
**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**
Tófalu Község Önkormányzata

2023-2028.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	4
Értékeink, küldetésünk.....	10
Célok.....	11
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	13
1. Jogszabályi háttér bemutatása	13
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	13
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	17
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	38
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	52
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	57
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	64
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	69
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	71
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	72
1. A HEP IT részletei	72
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	72
A beavatkozások megvalósítói	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Jövőképünk.....	74
Az intézkedési területek részletes kifejtése	75
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	89
3. Megvalósítás	97
A megvalósítás előkészítése	97
A megvalósítás folyamata.....	97
Monitoring és visszacsatolás	99
Nyilvánosság	99
Érvényesülés, módosítás.....	101
4. Elfogadás módja és dátuma.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Tófalu Község Önkormányzata tudatosan segíti a különböző társadalmi helyzetű családok jobb életkörülményeinek megteremtését. Az elkészített településfejlesztési stratégiai dokumentumokban nagy hangsúlyt fektet arra, hogy a község minden családja megtalálja helyét és szerepét az évszázados hagyományokra építő, a jelen kihívásaira korszerű választ adni tudó közösségében.

Alapvető cél, hogy Tófalu Község Önkormányzata az általa biztosított szolgáltatások révén hozzásegítse a lakosságot egy minőségi, az egyén és közössége számára egyaránt értékes élethez, s lehetővé tegye a szükségletek kielégítésével a szolgáltatások magas színvonalon történő elérését. A társadalmi integráció megteremtése érdekében, elengedhetetlen a civil szervezetek és egyházak szorosabb bevonása a közszolgálati feladatok ellátásába, a pályázati lehetőségek kihasználása, a társadalom perifériájára szorult csoportok, így különösen az idősek, egyedülállók, a több gyermeket nevelők, a nehéz anyagi helyzetben lévő családok számára olyan segítő, hátránykompenzáló programok indítása, amelyek révén biztosítható lesz a település hosszú távú fejlődése. Új munkahelyek teremtésével, gyakran védőmunkahelyek (szociális foglalkoztatók) kialakításával, a szociális háló megerősítésével a társadalmi kirekesztődés elleni küzdelemben a község aktívan vesz részt.

Az egyenlő bánásmód elvének betartása az Európai Unió és a hazai társadalom elvárása is. Magyarország nemzetközi kötelezettségeire, továbbá az európai közösségi jog vívmányaira tekintettel az Országgyűlés megalkotta az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló, módosított 2003. évi CXXV. törvényt. Az Országgyűlés, az Alaptörvény rendelkezéseihez igazodva, e törvényben is elismerte minden ember jogát ahhoz, hogy egyenlő méltóságú személyként élhessen és hatékony jogvédelmet biztosítson a hátrányos megkülönböztetést elszenvedők számára.

A Program kiemelt figyelmet fordít „A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjairól szóló” Kormányrendelet alapján elsődlegesen védettnek, illetve hátrányos helyzetűnek minősülő csoportok: a mélyszegénységben élők, a nők, a fogyatékkal élők, az idősek és a gyermekek helyzetére.

A Program egyes, a hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltárását, valamint esélyegyenlőségének előmozdítását szolgáló intézkedéseket tartalmaz, különösen:

- az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzése, megszüntetése;
- a foglalkoztatás, a szociális és egészségi helyzet és a lakhatás tekintetében
- a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása;
- a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányainak csökkentésére, foglalkoztatási esélyeik javítása;
- az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítésére a helyi önkormányzat döntéshozatalában, illetve az általa fenntartott, vagy támogatott intézményekben, és az önkormányzat által ellenőrzött szolgáltatások körében;
- a hátrányos helyzetű csoportok tagjai részvételének elősegítése a döntéshozatalban, illetve
- a közügyek irányításában.

A Program az egyéb, esélyegyenlőség biztosítását célzó dokumentumokkal összhangban készült.

Jelen esélyegyenlőségi helyzetelemzés célja az, hogy a rendelkezésre álló adatok, dokumentumok alapján feltérképezze Tófalú község problémáit, lehetőségeit és segítse elő a településen élő hátrányos helyzetű személyek életminőségének javítását segítő intézkedési terv megfogalmazását.

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Tófalú Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Földrajzi elhelyezkedés

Tófalú község a Mátra délkeleti lábánál, a Tarna völgyében fekszik. A település teljesen egybeépült Aldebrővel, innen Kápolna alig 3 km. Kápolnánál érjük el a 3. sz. Miskolc-Budapest főközlekedési útvonalat.

Történetiség

Az Alföld és hegyvidék érintkezésénél elterülő debrői völgyben, a Tarna folyó mellett részben dombos vidéken, jobbra agyagos talajon fekszik. 1866-ban a 2521 holdas határából 1610 kat. hold a szántó, 165 a rét, 493 a legelő, 51 a szőlő kiterjedése.

1352-ben említi nevét egy oklevél, Tóthfalu alakban. Az Aba nemzetségből származott Debrei család birtoka volt. 1417-ben Debrei Miklós magtalan halála után, Zsigmond király beleegyezésével, Kompolti Istváné lett. 1438-ban a hűtlenség bűnébe esett birtokosai kezéből a Rozgonyi család birtokába jutott. A XVI. század első felében Ország Kristóf birtoka.

1549-ben 45 jobbágy lakja. 1550-ben, 6 házban lakó 12 házas férfi fizeti a török földesúrnak a termés és állatszaporulat, kétkerekű malom és kincstári rét után kivetett dézsmát.

1552-ben teljesen néptelenné válik. 1564-ben a debrői, majd ónodi uradalom tartozéka, ismét népes. 1576-ban 10, 1594-ben 9 jobbágy lakja. Ország Kristóf halála után 1575-től Ungnád Kristóf egri várkapitány zálogbirtoka. 1590-ben Ungnád özvegye, Losonczy Anna második férjének, Forgách Zsigmondnak adja.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

1596-ban, Eger török kézre jutását megelőző törökjárással ismét elpusztul, s két év múltán is néptelen. 1603-ban Rákóczi Zsigmond, a később erdélyi fejedelem vásárolja meg az egész debrői-ónodi uradalmat, Tófalu is Rákóczi birtok lesz egy évszázadra.

1670 és 1676 között a Rákóczi fejedelmi árvák bírják a falu egyik felét, Erdődyné Rákóczi Erzsébet a másik felerészét. Az 5 telken élő 11 jobbágy pénz- és terményszolgáltatást ad földesúrnak, többek között vaját, káposztát.

1683 és 1686 között, a Bécs ostromára vonuló török-tatár megszállás során, majd az Eger blokádját előkészítő kiürítés folytán, egy évtizedre néptelenné vált. 1689-ben teljesen pusztá. "Erre a részre (a fejedelmi árvák birtokrészére) való jobbágyok igen elholtak. Egerben 2, Sirokban 2, Nyírségben egy lakik."

1696-ban már össze tudtak írni 5 újonnan betelepített zsellért, de az összeírók még nem találtak sem teljesjobbágyot, sem vetést. 1701-ben a 37 felnőtt adófizető jobbágyférfi között már 18 újonnan telekrezálta gazda is akadt, akik közül öten Gyetvárról, 3-an Gácsról, a többiek Verpelétről és a közvetlen környék falvaiból jöttek. A gyetvaiak családneve szlovák, a többieké magyar hangzású. A gazdák az első években pálinkafőzésből, erdei fa kitermeléséből éltek. Földesúrnak 21 Ft évi taksát és egy fakó szekeret adtak, az eladott hulladékfa árát a község szükségére, közre bocsátották. "De a marhas sellérek mindeddig nem taxáltak, sem a falu közé nem fizettek semmit, mivel csak elmúlt ősszel jöttek. A nyilas szántóföldeknek és réteknek elosztásában olyan módot tartanak, mint az debrőiek", vagyis évenként újraosztják. Erdődyné Rákóczi Erzsébet, 1708-ban utód nélkül hal el, itteni birtokrészét II. Rákóczi Ferenc fejedelem és nővére Júlia, férjzett Aspremont-Reckheim Ferdinándné veszi át. A Rákóczi-szabadságharc után a fejedelem birtokát az uralkodó elkobozza és gr. Althan Mihálynak adományozza. Utóbbinak fél falurészét 1725 körül zálogként Radvánszky Ferenc használja. Aspremontné megtartja birtokait. 1730-1740 között Grassalkovich Antal megvásárolja mind az Aspremont-, mind az Althan-birtokot, s így 1741 és 1841 között a három Grassalkovich Antal lesz a debrői-parádi uradalomhoz tartozó Tófalu birtokosa. Közben 1776 és 1824 között az Orczy család, 1825 és 1839 között Kaán Sámuel és szitányi Ullmann Mór, 1840 és 1847 között gr. Károlyi György bérlő. Miután 1841-ben a harmadik Grassalkovich Antal mag nélkül hal el, birtokát nővére fia, gr. Forgách János kapja meg, de 1847-ben eladja az akkori bérlőnek, gr. Károlyi Györgynek. A lakók a földesúri szolgáltatások és robotok mértékére nézve, 1766-ban szerződést kötöttek a Grassalkovich-uradalommal: "ennekutánna minden héten csak három napon fognak dolgozni az uraságnak, feleannyit, mint ekkoráig". A földesúri kilencedet és egyházi tizedet természetben adják szemes terményből, továbbá borsóból, lencséből, kenderből, kukoricából, dohányból, káposztából, tökből, lenmagból, babból, báránnyal. A konyhára való falustól 50 Ft-on, a robotbeli "könnyítést" és a füstpénzt személyenként 6 Ft-on válthatják meg.

1770-ben szabályos telekrendszer a határhasználat formája. "Az egész gazdának 14 darabban vannak mindkét nyomásban, szántóföldei, melyek, öszvességgel 32 holdat téznek." Birtokkategóriák ekkor: 9 db 32 holdas egész telek, 30 db 16 holdas féltelek, 6 db 8 holdas negyedtelek. A Tófalusi hegyben 135 kapás szőlőt használ 50 szőlősgazda.

Az 1771. évi úrbérrendezés során a falut a második osztályba sorolták, s 28 kishold szántót, meg 10 kaszás rétet adtak minden egész telekhez.

1800-ban Orczy Lőrinc bérlő bérbe adta a jobbágyoknak a majorsági szántóföldeket. Majorságinak minősítette azon kertaljai dohányföldet is, melyek miatt a lakók belső telke a felmérés során nagyobbak találtak a megengedettnél. Orczy a kertaljai dohányföldek holdjáról évente 80 font dohányt és 1 Ft adót követelt. 1839-ben a 2 Ft 30 dénár füstpénzen kívül 40 font "középszerű jó dohányt" fizetnek a tófalui gazdák a házhelyük végében fekvő dohányföldek minden fél holdja után. Ilyen címen az egész falu összesen 3376 fontot szolgáltatott be a földesúrnak. A határbeli 150

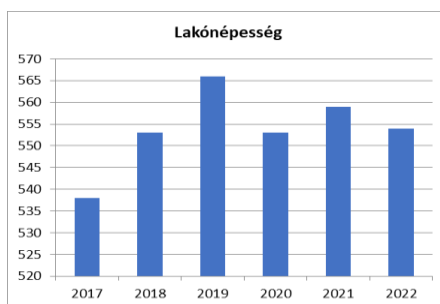
hold maradványföld bérlere fejében a gazdák fuvarterheket vállaltak, kaszásokat állítottak, 60 csirkét és 586 Ft kész-pénzt fizettek. 1820-ban a falu közössége azon esedezik, hogy „az Eger városába való hetelléstül, vagy a kápolnai vendégfogadónál forspontos lovakkal előállani való tökéletességtül, vagy az megyebeli útszínalás terheitül a vármegye őket felszab adítaná. De minthogy efféle terheket a többi helységek szintén azon mértékben viselnek, kérésöktől elmozdítottatnak.”

A határ összesítése és elkülönzése iránti pert 1839-ben a jobbágyok indították el földesuruk ellen. Az 1847-ben hozott ítélet a 338 hold kertaljai és határbeli maradványföldökből 7 új jobbágytelek kialakítását rendelte el, de miután a tagosítást 1848-ban nem tudták befejezni, 1859-ben az úrbéri törvényszék holdanként 13 Ft váltság ellenében meghagyta azokat használok birtokában. A bíróság 7 hold legelőt ítélt meg minden telek után, így a telkesek, zsellérek és kivételesek 430 hold elkülönzött legelőhöz jutottak. Községi pecsét címeralakja 1699-ben: keretbe rajzolt virág, felette fészében álló gölya, mellette füzér; körirata: Tót-falu pe-cseti 1699. - Az 1780-ban használt pecsétben ekevas, mellette egyik oldalon fűszál, másfelől három kalász, felettük FP. T. F. betűk.

Tófalu kis lakosságszámú falu, 2022-ben 554-en laktak. A 2021-es évhez képest kisebb mértékű népesség csökkenés figyelhető meg. A lakónépesség az adott területen lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen a területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma. A csökkenő változás miatt egyre kevesebb lakónépességre vonatkoztatva tudjuk megvalósítani az esélyegyenlőség megvalósulását.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2017	538	bázis év
2018	553	102,79%
2019	566	102,35%
2020	553	97,70%
2021	559	101,08%
2022	554	99,11%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

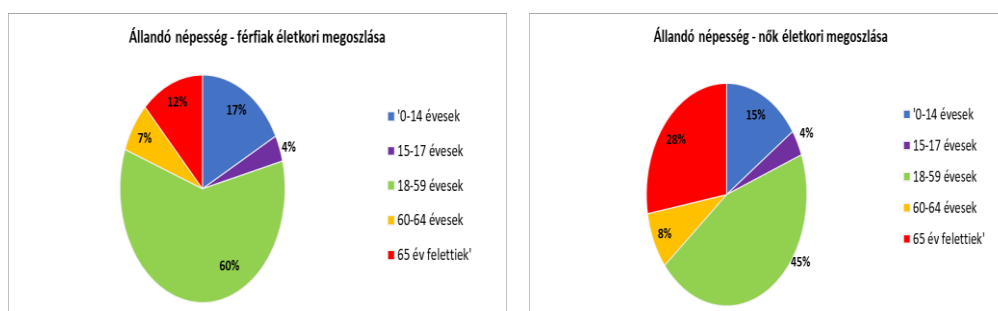

Az állandó népesség a bejelentett állandó népességet jelenti, tehát a Tófaluban bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyeket, függetlenül attól, hogy van-e máshol bejelentett tartózkodási helyük (ideiglenes lakásuk, vagy hogy az összeírás eszmei időpontjában

jelen voltak-e. A lakosság több, mint felét mindkét nem esetében a 18-59 év közötti lakosság teszi ki, ezt követik a 65 éven felüliek. A népesség legkisebb részét a 0-2 évesek képviselik.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2020)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	294	292	586	50,17%	49,83%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			19	3,24%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	51	45	96	8,70%	7,68%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	11	11	22	1,88%	1,88%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	175	131	306	29,86%	22,35%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	21	24	45	3,58%	4,10%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	36	81	117	6,14%	13,82%

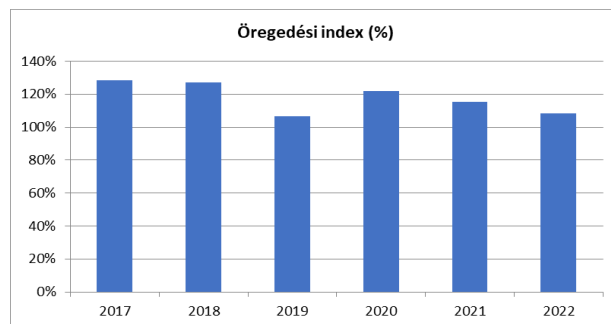
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli jut. Tófalu község esetében 100 fölötti az öregedési index, tehát a 65 év fölöttiek vannak túlsúlyban, a település előregedő. Ez azt jelzi, hogy esélyegyenlőség szempontjából az idősek fokozottabb ellátására van szükség.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	113	88	128,41%
2018	118	93	126,88%
2019	114	107	106,54%
2020	117	96	121,88%
2021	112	97	115,46%
2022	115	106	108,49%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Tófalu község vonzereje az utóbbi években pozitív értékeket mutat, tehát a beköltözés jellemző a településen.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2017	-7,37
2018	31,16
2019	26,81
2020	-21,45
2021	21,58
2022	23,07

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes szaporodás negatív értékeket mutat, a halálozások száma jóval meghaladja az élve születések számát.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás
--

Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2017	-5,53
2018	-1,83
2019	-1,79
2020	-8,94
2021	-12,59
2022	-8,87

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A településen elérhető közszolgáltatások számba vétele

A településen az önkormányzat által kötelezően ellátandó közszolgáltatások biztosítottak.

Csatornázottság	85%
Vezetékes víz	95%
Gáz	70%
Szilárd burkolatú út	90%

Az alacsony komfortfokozatú lakások aránya 15-20% körüli.

Látnivalók

- 1908-ban állított Paduai Szent Antal szobor
- Az I. és II. világháborúban elesettek emlékműve a községi temetőben
- Honfoglalási emlékmű – „Emese álma”
- 1956-os emlékmű
- Mária szobor a templomkertben
- Római katolikus templom
- Felújított régi porta
- Hovédhalmi kiskút

Egyház

A falu lakosainak döntő többsége római katolikus, közülük 70 % gyakorló vallásos. Tófaluban csak néhányan reformátusok. A falu lakói szívesen áldoznak anyagilag is hitéleti célokra, és a templom fenntartására.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékosan él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Tófalu Község Önkormányzata folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a település működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a község lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Ezen szempontok alapján önkormányzatunk küldetésének tekinti a lakosság igényeinek magas színvonalú kiszolgálását az alábbi területeken:

- Magas színvonalú közszolgáltatások nyújtása. Az országos politikai irányelvek helyi szintű, hatékony megvalósítása.
- A képviselő-testület és bizottságai hatékony, törvényes működésének biztosítása.
- Egyenrangú kapcsolat kiépítése a lakossággal és munkatársakkal egyaránt.

Értékeink:

- Szaktudás, ügyfélbarát önkormányzat, hatékony, jogszerű ügyintézés
- Jó munkahelyi körülmények
- Esélyegyenlőség, szociális érzékenység, szolidaritás, tolerancia
- Hagyományőrzés, közösségteremtés, kooperáció
- Környezetvédelem, környezettudatosság

Az esélyegyenlőség megteremtésének általános céljai:

- Társadalmi összefogás a hátrányos helyzetű csoportok, egyének számára az esélyegyenlőség biztosításához
- A teljes körű szociális ellátásokhoz és valamennyi közszolgáltatáshoz hozzájárulás biztosítása.
- A hátrányos megkülönböztetés megszüntetésére a szociális egészségügyi, oktatási és foglalkoztatási célok összekapcsolása.
- A település minden lakójának a megélhetéshez szükséges források biztosítása

Az esélyegyenlőség megteremtésének általános elvei:

Tófalu Község Önkormányzata elismeri minden embernek azt a jogát, hogy egyenlő méltóságú személyként élhessen a településen, és ezt az alábbi elvek alapján próbálja megvalósítani:

- Emberi méltóság tiszteletben tartásával tiszteli az ember értékeit és egyediségét.
- Egyenlő bánásmód és megkülönböztetés tilalmával megakadályozza a hátrányos megkülönböztetés bármilyen formáját, elutasítja nemre, fajra, nemzetiségre, származásra, vallásra, politikai meggyőződésre vonatkozó megkülönböztetést.
- Az önkormányzat, a község minden tagjának érdeke a társadalmi szolidaritás erősítése.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Tófalu település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat. További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” Stratégia (2021-2030)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az esélyegyenlőséget segítő helyi rendeletek, határozatok a település szociálpolitikai intézkedéseit, ezzel kapcsolatos elveit határozza meg. Tófalu Község Önkormányzata Képviselő-testülete a 9/2023. (IX.19.) számú a települési támogatásról és egyéb ellátásokról szóló önkormányzati rendelete fogalmazza meg a szociális ellátások helyi szabályozását.

Az önkormányzat kinyilvánítja, hogy az általa biztosított és megszervezett szociális gondoskodás célja és rendeltetése az, hogy segítséget nyújtson azoknak, akik életkoruk, egészségi állapotuk, jövedelmi és vagyoni helyzetük folytán problémáik megoldására önerőből nem képesek. A szociális gondoskodás biztosítása érdekében az önkormányzat, valamint annak szervei, továbbá a településen működő oktatási, egészségügyi és civil szervezetek kötelesek együttműködni, a tudomásukra jutott, gondoskodást igénylő problémák megoldását kötelesek kezdeményezni.

A rendelet meghatározza a pénzbeli támogatások és a természetbeni juttatások formáját és a döntési hatásköröket.

Az Ebktv. 31. §- a szerint:

„31. § (1) A község, a város és a főváros kerületeinek önkormányzata (a továbbiakban: települési önkormányzat) ötévente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el.

(2) A helyi esélyegyenlőségi programban helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok – különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportjára – oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervben meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A helyzetelemzés és az intézkedési terv elfogadása során figyelembe kell venni a települési kisebbségi önkormányzatok véleményét. A helyi esélyegyenlőségi programot a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter által meghatározott részletes szabályok alapján kell elkészíteni. A programalkotás során gondoskodni kell a helyi esélyegyenlőségi program és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a közoktatási esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia anti-szegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

(3) A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során kiemelt figyelmet kell fordítani

a) az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre,

b) az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, illetve az azzal szembeni fellépésre, továbbá az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,

c) a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,

d) olyan intézkedésekre, amelyek csökkentik a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányait, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

(4) A helyi esélyegyenlőségi program időarányos megvalósulását, illetve a (2) bekezdésben meghatározott helyzet esetleges megváltozását két évente át kell tekinteni, az áttekintés alapján szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani.”

Az önkormányzat a feladat- és hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyekben – törvény keretei között – önállóan mérlegelhet.

A fent hivatkozott jogszabály által meghatározott esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi rendeletek:

- Tófalu Község Önkormányzata Képviselő-testületének a gyermekvédelmi támogatásokról és a gyermekjóléti alapellátásokról szóló önkormányzati rendelete: meghatározza az önkormányzat által biztosított gyermekvédelmi támogatások- és személyes gondoskodást nyújtó ellátások formáit, szervezetét, a gyermekvédelmi ellátásokra való jogosultság feltételeit, valamint érvényesítésének garanciáit.
- Tófalu Község Önkormányzata Képviselő-testületének a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendelete: meghatározza a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások formáit, igénybevételük rendjét és az intézményi térítési díj megállapítását, a kedvezményeket.
- Tófalu Község Önkormányzata Képviselő-testületének a helyi közművelődési feladatok meghatározásáról és ellátásáról szóló önkormányzati rendelete: a rendelet célja, hogy a helyi lakosság művelődési és kulturális igényeinek figyelembe vételével – a helyi hagyományok, lehetőségek alapján – meghatározza a Képviselőtestület által támogatott közművelődési tevékenységek körét, ellátásának módját és feltételeit, a szakmai és finanszírozási alapelveket.

A helyi esélyegyenlőségi program az alábbi dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal kapcsolódik:

- **Gazdasági program 2019-2024. évekre:** A gazdasági program esélyegyenlőséggel kapcsolatos rendelkezései: gazdaságfejlesztési célkitűzései között szerepel a munkahelyteremtés és a lakosság megtartás, a fiatalok helyben tartásának elősegítése, mezőgazdasági beruházások beindításának támogatása, elősegítése. A kultúra, oktatás, sport célkitűzések között szerepel a programok, rendezvények szervezése a fiatalok számára.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Az esélyegyenlőségi tervezés segíti a térség területfejlesztési koncepciójának fő célkitűzéseinek megvalósítását, amely elsősorban a foglalkoztatási helyzetre, a gazdasági és oktatási, szociális és

gyermekvédelmi területek célkitűzéseinek megvalósításához járul hozzá. A térségben élők életminőségének javítása, az életszínvonal növelése a foglalkoztatottság szint emelésén és a megújulásra kész helyi közösségeken keresztül.

- Életszínvonal, munkavállalás helyi feltételeinek javítása, a településen munkahelyteremtési kezdeményezések támogatása.
- Fiatalok lakosság problémáinak felkarolása és kezelése
- Szociális gondoskodás a rászoruló rétegek számára (idősek, felnőtt fogyatékosok ellátása)
- Közbiztonság, bűnmegelőzés
- Ezek olyan átfogó célok, amelyek a kistérségi és a helyi szereplő által megvalósítandó fejlesztési tevékenységek számára is hosszú távon irányt mutatnak.
- Községek működése, azok szerepe, részvétele a különböző programokban.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatokat a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 1. számú melléklete tartalmazza. A rendelet melléklete meghatározza az egységesen rendelkezésre álló statisztikai mutatókat a helyi esélyegyenlőségi program elkészítéséhez, illetve meghatározza azok forrását is. A jogszabály a mutatók forrásaként az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszert (a továbbiakban: TeIR) jelöli meg.

A TeIR web alapú informatikai rendszer, amelynek szolgáltatásai az Interneten keresztül érhetőek el. Az országos, területi (regionális, kiemelt térségi, megyei, kistérségi) és települési szervezetek a TeIR egységes adatbázisához az alkalmazási rendszeren (felhasználói felületen) keresztül csatlakoznak.

A TeIR adatbázisa általában 2022. évig tartalmazza az adatokat, ez azonban az egyes területenként eltérő lehet.

A TeIR adatbázisa mellett szükséges volt felhasználni más forrásokat is. Az adatok gyűjtésében, adatszolgáltatásokban – az önkormányzat saját adatbázisán kívül – segítséget nyújtottak az alábbi partnerek:

- Védőnő
- Kápolnai Tarnavölgye Általános Iskola Aldebrői Tagiskola
- Kápolnai Tündérvilla Óvoda Aldebrői Tagóvoda
- Önkormányzati adatok
- Tarna-menti Szociális Intézményfenntartó Mikrotársulás
- Heves Megyei Kormányhivatal Füzesabonyi Járási Hivatala

Az önkormányzat számára a koherens esélytervhez szükséges információk rendelkezésre állnak. Vannak azonban olyan területek, amelyről az információszerzés még nehézkes. Az adatok gyűjtése elsősorban a nehéz helyzetbe került devizahiteles családokról, a fogyatékos személyek foglalkoztatásáról, iskolai végzettségéről, a nők helyi gazdaságban elfoglalt szerepéről, a foglalkoztatottak és munkanélküliek számáról volt problémás.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Az Eurostat által közzétett statisztika alapján 2021-ben Magyarország lakosságának 19,4 %-a számított valamilyen szempont szerint szegénynek. Magyarországon 2020-ról 2021-re nem változott a szegénység kiterjedése, a környező országokban inkább javulás volt megfigyelhető. Az Eurostat háromféle szegénységi mutatóból kombinálja össze azt a mércét, amivel a szegénységi kockázatnak kitett vagy társadalmi kirekesztettségben élők számát határozza meg az EU-ban és az egyes tagállamokban. A három mutatóból legalább egy szerint szegénységben élők már beletartoznak ebbe a csoportba.

Szegénységi kockázatnak kitettnek számít valaki, ha

- jövedelmi szegénységben él, azaz a mediánjövedelem kevesebb, mint 60%-át viszi haza,
- akinek nem jut arra, hogy a legalapvetőbbnek tekintett javakat (pl. hűtő, mobiltelefon stb.) birtokolja,
- aki olyan háztartásban él, ahol nagyon keveset dolgoznak a háztartás felnőtt tagjai.

A legrosszabb helyzetben azok vannak, akik mindhárom szegénységi mutató szerint szegénynek számítanak: az EU-ban összesen 5,9 millió ilyen ember él.

(Forrás: www.qubit.hu)

Általában azokat a területi egységeket tekintjük mélyszegénység által sújtott településeknek, településrészeknek, ahol „a nagyon alacsony iskolázottság és foglalkoztatási ráta, erős települési, lakóövezeti térségi koncentráció és szegregáció, az ezekből következő súlyos szociális deficit és a hátrányos társadalmi helyzet újratermelődésének nagyon nagy valószínűsége jellemzi.” (forrás: TÁMOP – pályázati kiírás). Ezen meghatározást alapul véve Tófalva község nem tartozik a mélyszegénység által sújtott települések közé.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

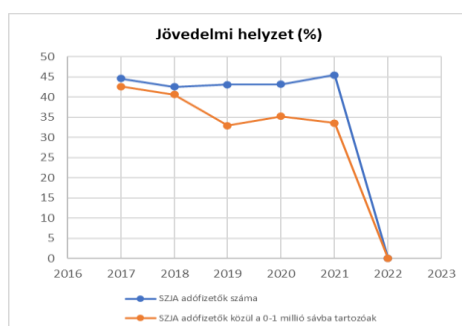
A mélyszegénységgel kapcsolatos vizsgálatok az egyén illetve háztartás saját jövedelmi helyzetének értékelésén alapulnak. A rendelkezésünkre álló adatok alapján elsősorban a munkanélküliség, a szociális rászorultság, a gyermekek helyzete, a lakhatási viszonyok és az iskolai végzettségek figyelembe vételével készítettünk elemzéseket. A lakosság jövedelmi viszonyairól nincs megfelelő adatunk.

Mekkora jövedelemből lehet megélni egy-egy településen, ennek megítélése, mint „kategória” behatárolása országtól függően más és más. A szegénységi küszöb Magyarországon a KSH adatai szerint 2022-ben az egy személyes háztartásra vonatkozóan 145.000 forint, a 2 felnőtt 2 gyermek alkotta háztartások esetében 305.000 forint volt. Az adatok alapján elmondható, hogy minden 10. magyar esett ebbe a kategóriába. A fogalmak, mint látható, nem azonos élethelyzetet fednek, általánosan elmondható, hogy a szegényebb országok szegényei sokkal szegényebbek, mint a gazdagabb országban élő alacsony társadalmi státuszúak.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet

Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2017	44,60	42,58
2018	42,47	40,64
2019	43,07	32,95
2020	43,17	35,18
2021	45,45	33,58
2022	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

A községben élők foglalkoztatási helyzete kedvező. Számos kisebb-nagyobb egyéni vállalkozás, Bt., Kft. formában működő gazdasági vállalkozások segítik a községben élők foglalkoztatását.

Az önkormányzat becsült információi alapján Tófalu községben a lakosság elsősorban az iparban foglalkoztatott. A mezőgazdaságot követi mindkét nem esetében a szolgáltatás, mint megélhetést biztosító gazdasági ágazat.

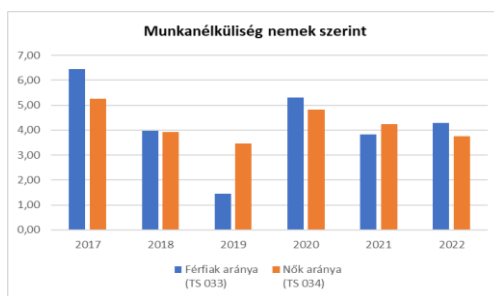
Tófaluban 2022-ben a munkavállalási korú népesség 4,02%-a volt regisztrált munkanélküli, ennek 46,67%-a hosszabb távon. A községben élő aktív korú lakosság egy része átmenetileg hosszabb, vagy rövidebb időre álláskereső lesz. 2022-ben az álláskeresői ellátásban részesülők aránya 26,67%.

A foglalkoztatottsági adatok szerint általánosságban elmondható, hogy a nők kisebb mértékben ugyan, de nagyobb számban álláskereső, mint a férfiak.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2017	6,44	5,26	5,85%
2018	3,96	3,93	3,95%
2019	1,46	3,47	2,47%
2020	5,31	4,82	5,07%
2021	3,83	4,24	4,04%
2022	4,29	3,75	4,02%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

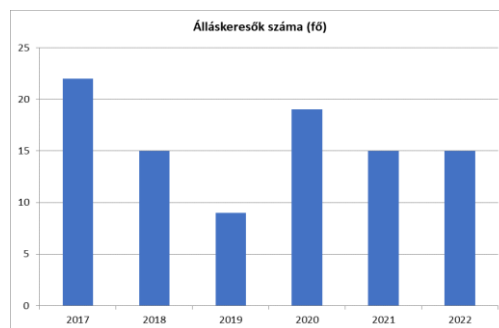
A regisztrált munkanélküliek korcsoport szerinti vizsgálata során kiderült, hogy 2022-ben a 41-45 évesek korosztályában, illetve a 61 éves vagy afelettek körében fordult elő a legtöbb munkanélküli.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen		22	15	9	19	15
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	2,00	2,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	9,09%	13,33%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	3,00	1,00	1,00	2,00	1,00	1,00
	%	13,64%	6,67%	11,11%	10,53%	6,67%	6,67%
26-30 év (TS 039)	Fő	0,00	1,00	0,00	1,00	2,00	2,00
	%	0,00%	6,67%	0,00%	5,26%	13,33%	13,33%
31-35 év (TS 040)	Fő	3,00	2,00	1,00	1,00	1,00	0,00

	%	13,64%	13,33%	11,11%	5,26%	6,67%	0,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	3,00	2,00	0,00	3,00	0,00	1,00
	%	13,64%	13,33%	0,00%	15,79%	0,00%	6,67%
41-45 év (TS 042)	Fő	4,00	3,00	0,00	4,00	0,00	3,00
	%	18,18%	20,00%	0,00%	21,05%	0,00%	20,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	3,00	0,00	1,00	1,00	4,00	2,00
	%	13,64%	0,00%	11,11%	5,26%	26,67%	13,33%
51-55 év (TS 044)	Fő	0,00	0,00	1,00	1,00	1,00	2,00
	%	0,00%	0,00%	11,11%	5,26%	6,67%	13,33%
56-60 év (TS 045)	Fő	2,00	1,00	0,00	0,00	2,00	1,00
	%	9,09%	6,67%	0,00%	0,00%	13,33%	6,67%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	2,00	3,00	5,00	6,00	4,00	3,00
	%	9,09%	20,00%	55,56%	31,58%	26,67%	20,00%

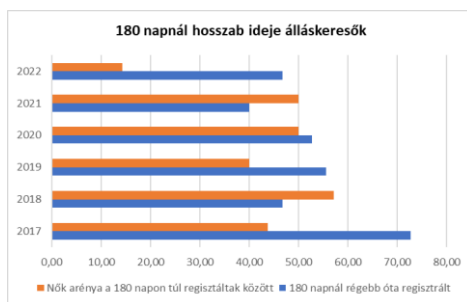
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált munkanélkülieknek kevesebb, mint fele legalább fél évig álláskereső lesz. A nemek szerinti különbségek megmutatkoznak a tartós munkanélküliek körében is.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	72,73	43,75
2018	46,67	57,14
2019	55,56	40,00
2020	52,63	50,00
2021	40,00	50,00
2022	46,67	14,29

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

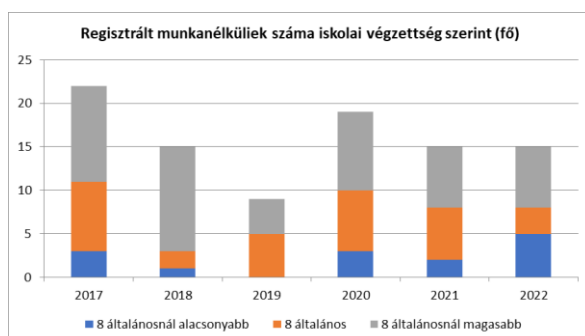
b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

A regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők számához viszonyítva a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettségűek vannak túlsúlyban.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	22	3	13,64%	8	36,36%	11	50,00%
2018	15	1	6,67%	2	13,33%	12	80,00%
2019	9	0	0,00%	5	55,56%	4	44,44%
2020	19	3	15,79%	7	36,84%	9	47,37%
2021	15	2	13,33%	6	40,00%	7	46,67%
2022	15	5	33,33%	3	20,00%	7	46,67%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

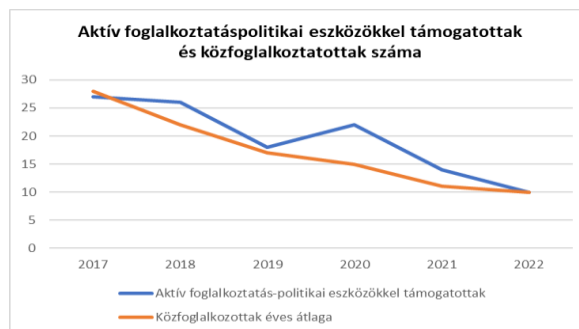

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

A településen 2022-ben átlagosan 10 fő, azaz a település aktív korú lakosságának 2,7 %-a vett részt közfoglalkoztatásban. Az önkormányzat meglátása szerint Tófalu községben a polgárok foglalkoztatása jogszerű, nem jellemző a fekete foglalkoztatás.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2017	27	28
2018	26	22
2019	18	17
2020	22	15
2021	14	11
2022	10	10

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Regisztrált vállalkozások száma a településen 2011-ben 95. A befektetési lehetőségek közül a könnyűipar, a feldolgozóipar, a mezőgazdaság és a logisztika nyújt lehetőségeket Tófaluban. A falu területén hasznosításra és beépítésre alkalmas területek vannak.

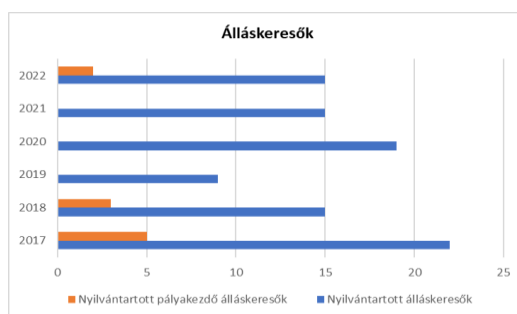
A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – közlekedés

A legközelebbi megyeszékhely, illetve centrum Eger, amelynek elérhetőségi ideje autóval átlagosan 35 perc. Átagos munkanapokon az igénybe vehető autóbusz járatok száma átszállás nélkül 14, több átszállással 17, az átlagos utazási idő 40-45 perc. Az átszállások többnyire Kápolnán vannak, ahová 14 autóbusz járat indul. A vonatközlekedés a Kál-Kápolnai vonatállomáson vehető igénybe, ahová 12 autóbusz járat indul naponta. A vonatközlekedés sűrűnek mondható. Nagyobb városok még 50 km-es körzetben Gyöngyös, Füzesabony, Heves. Munkahely szempontjából kiemelhető települések 50 km-es körzetben: Visonta, Verpelét, Sirok.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2017	22	5
2018	15	3
2019	9	0
2020	19	0
2021	15	0
2022	15	2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az 5 település konzorciumában 2018-ban induló „Humán szolgáltatások fejlesztése térségi szemléletben - kedvezményezett térségek, Komplex megoldások a társadalmi-területi hátrányok enyhítése érdekében” elnevezésű pályázat keretében a fiatalok részt vehettek foglalkoztatást elősegítő programokon.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Pályázati forrásokból informatikai és idegen nyelvi felnőttképző programok az elmúlt években megvalósításra kerültek, de a jövőben is tervezzük ilyen jellegű oktatások megszervezését a településen. Egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások nincsenek. Helyi foglalkoztatási programok a településen a közmunkaprogramban, önkéntes munkákban nyilvánul meg. A résztvevők általában kis számban jelennek meg.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Mélyszegénységben élők nincsenek a településen, a helyi romák/cigányok foglalkoztatása nagyrészt a közfoglalkoztatásban vagy önkéntes munkán keresztül történik. A települési önkormányzat saját fenntartású intézményeiben is történik a foglalkoztatásuk.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nem történt hátrányos megkülönböztetés.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Fontos mérőszám egy község lakossága helyzetének megítélésében a szociális ellátások igénybe vételének aránya, melynek tekintetében Tófalu lakossága az országos átlagnál kedvezőbb helyzetben van.

Szociális helyzet mutatói, szociális támogatások, szolgáltatások

A szociális ellátás feltételeinek biztosítása az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata. (1993. évi III. tv. A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról). A szociális ellátások a rászorultság mértékétől és okától függően vehetők igénybe. A juttatások azokat a hátrányokat igyekeznek kiküszöbölni, kompenzálni, amelyek az adott személyt helyzetéből adódóan sújtják.

A rendelet megfogalmazza a hatásköri rendelkezéseket, mi szerint az önkormányzat képviselő – testülete, vagy a polgármester hatásköre-e az elbírálás. A Szociális Bizottság hatáskörébe tartozik I. fokon a települési támogatások elbírálása, II. fokon pedig a Képviselő-testület hatásköre a döntés.

Tófalu Község Önkormányzata az Szt. 86. § alapján az alábbi személyes gondoskodási formákat biztosítja:

Szociális alapszolgáltatások:

- a) étkeztetés
- b) házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- c) gyermekjóléti és családsegítő szolgálat
- d) időskorúak nappali ellátása

A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokat az önkormányzat a Tarna-menti Szociális Intézményfenntartó Mikrotársulása útján biztosítja. A személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénybevételének rendjét a Tarna-menti Szociális Intézményfenntartó Mikrotársulása határozza meg a települési önkormányzatok egyetértésével. A képviselő – testület Szociális Bizottságot hozott létre, különösen a szociális szolgáltatástervezési koncepcióban meghatározott feladatok megvalósításának, végrehajtásának folyamatos figyelemmel kísérésére.

a) Igényelt, illetve megállapított támogatások összege, száma

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást nyújtó ellátást (a továbbiakban: személyes gondoskodás) az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és a szakosított ellátásokat. Az alapszolgáltatások megszervezésével a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan

rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

A szociális alapszolgáltatások közé étkeztetés, házi segítségnyújtás, gyermekjóléti és családsegítő szolgálat, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, nappali ellátás tartozik. Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri melegétkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékosságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt. Tófalva községben 2022-ben 22 fő igényelt szociális étkeztetést, 12 fő házi segítségnyújtást, 10 fő jelzőrendszeres házi segítségnyújtást és az idősek nappali ellátásában 16 fő részesült.

Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. Biztosítani kell az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését, az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiéniai körülményeinek megtartásában való közreműködést, a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás formájában 2022-ben 10 fő helyzetét könnyítette a községi önkormányzat. A szolgáltatást igénybe vevők között a nők aránya magas.

A szociális alapszolgáltatások közül a gyermekjóléti szolgálat és a családsegítés is működik a községben. Jogszabályváltozások következtében 2016. január 1-től a családsegítés és a gyermekjóléti szolgálat egységes keretben működik tovább, a Tarna-menti Szociális Központ keretein belül önálló szakmai egységként, család és gyermekjóléti szolgálat néven.

E területen is megállapítható, hogy az igénybevétel az évek számával növekedett. Legtöbb képviselőtestület átmeneti segélyben részesítette azokat az állampolgárokat, akik szorult helyzetükön az önkormányzathoz fordultak segítségért.

A temetési segély olyan, szociálisan rászorultságtól függő pénzügyi ellátás, amelyet a települési önkormányzatok nyújthatnak a rászorultak részére. A temetési segélyt esetében a jogosultak körét, valamint az igénylés módját, azaz a temetési segély igénybevételének feltételeit a képviselőtestület önkormányzati rendeletben szabályozza. Így temetési támogatást 2022. évben 7 fő kapott.

Köztemetésben 2022-ben 2 fő részesült.

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapot megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentésére közgyógyellátási igazolvány (a továbbiakban: igazolvány) állítható ki. A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkező személy térítésmentesen jogosult a társadalombiztosítás által támogatott egyes gyógyszerekre, gyógyászati segédeszközökre, protetikai és fogszabályozó eszközökre, ideértve ezek javításának költségeit is, valamint a járóbeteg-szakellátás keretében gyógyfürdőben nyújtott fizioterápiás kezelésre. Közgyógyellátásban részesül a településen 2022-ben 28 fő. 2013. január 1-től a Járási Hivatal hatáskörébe került ez az ellátás.

Az aktív korúak ellátása két jogcímen vehető igénybe. Egészségkárosodott személy és 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevelő olyan szülő részére, aki a gyermek napközbeni elhelyezését nem tudja másképp biztosítani, - az aktív korúak ellátásán belül egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás állapítható meg, illetve álláskereső kérelmezők esetén az aktív korúak ellátásán belül foglalkoztatást helyettesítő támogatás állapítható meg.

A megyékben a megyei kormányhivatal járási hivatalai aktív korúak ellátására való jogosultságot állapítanak meg annak az aktív korú (18. életévét betöltött, de a rá irányadó nyugdíjkorhatárt be nem töltött) személynek,

a) aki munkaképességét legalább 67% -ban elvesztette, aki legalább 50% -os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50%-os mértéket, vagy

b) aki vakok személyi járadékában részesül, vagy

c) aki fogyatékosági támogatásban részesül [az a)-c) pont szerinti személy a továbbiakban együtt: egészségkárosodott személy],

d) akinek esetében a munkanélküli - járadék, álláskeresési járadék, álláskeresési segély, vállalkozói járadék (a továbbiakban együtt: álláskeresési támogatás) folyósítási időtartama lejárt, vagy

e) akinek esetében az álláskeresési támogatás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.) alapján álláskeresési támogatásra nem szerez jogosultságot, vagy

f) aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartamig együttműködött, vagy

g) akinek esetében az ápolási díj, a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.) szerinti gyermekgondozási támogatás, a rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitációs járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a megváltozott munkaképességű személyek ellátása, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az özvegyi nyugdíj folyósítása a Tny. 52. § -ának (3) bekezdése szerinti okból szűnt meg, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább három hónapig együttműködött, feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és keresőtevékenységet nem folytat.

2022-ben egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma 3 fő, míg foglalkoztatást helyettesítő támogatásban 2 fő részesült.

Ugyancsak fontos a közfoglalkoztatás biztosítása, ami 2022-ben átlagosan 10 fő ellátását jelentette.

Az ápolási díjra jogosult a nagykorú hozzátartozó, ha állandó és tartós gondozásra szoruló

a) súlyosan fogyatékos, vagy

b) tartósan beteg 18 év alatti személy gondozását, ápolását végzi.

A hozzátartozó a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 685. § b) pontja alapján - a jegyes kivételével – a házastárs, az egyenes ágbeli rokon, az örökbefogadott, a mostoha- és nevelt gyermek, az örökbefogadó, a mostoha- és nevelőszülő, valamint a testvér, továbbá: az élettárs, az egyenes ágbeli rokon házastársa, a házastárs egyenes ágbeli rokona és testvére, valamint a testvér házastársa.

Súlyosan fogyatékos személy az, akinek

- a) segédeszközzel vagy műtéti úton nem korrigálható módon látóképessége teljesen hiányzik, vagy aliglátóként minimális látásmaradvánnyal rendelkezik, és ezért kizárólag tapintó -halló -életmód folytatására képes,
- b) hallásvesztése olyan mértékű, hogy a beszédnek hallás útján történő megértésére és spontán elsajátítására segédeszközzel sem képes és halláskárosodása miatt a hangzó beszéd érthető ejtése elmarad,
- c) értelmi akadályozottsága genetikai, illetőleg magzati károsodás vagy szülési trauma következtében, továbbá tizennegyedik életévét megelőzően bekövetkező súlyos betegség miatt közepsúlyos vagy annál nagyobb mértékű, továbbá aki IQ értékétől függetlenül a személyiség egészét érintő (pervazív) fejlődési zavarban szenved, és az autonómiai tesztek alapján állapota súlyosnak vagy közepsúlyosnak minősíthető (BNO szerinti besorolása: F84.0-F84.9),
- d) mozgásszervi károsodása, illetőleg funkciózavara olyan mértékű, hogy helyváltoztatása a külön jogszabályban meghatározott segédeszköz állandó és szükségszerű használatát igényli, vagy állapota miatt helyváltoztatásra még segédeszközzel sem képes, vagy végtaghiánya miatt önmaga ellátására nem képes és állandó ápolásra, gondozásra szorul;

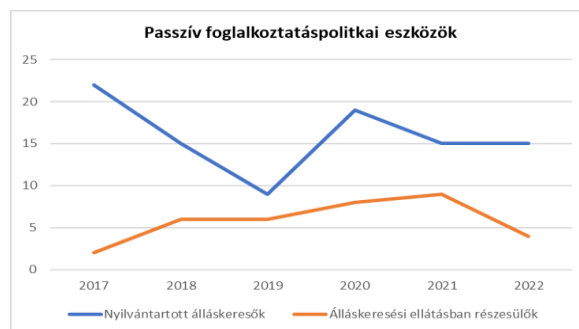
Tartósan beteg az a személy, aki a fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézmény vagy illetékes szakrendelő intézet arra jogosult szakorvosa által kiadott zárójelentés, igazolás alapján a házi orvos szakvéleménye szerint előreláthatólag három hónapnál hosszabb időtartamban állandó ápolást, gondozást igényel.

Ápolási díjat 2022. év során átlagosan 6 fő kapott. Összességében megállapítható, hogy Tófalu a szociális ellátások tekintetében átlagos képet mutat, ellátórendszere kiépített, ellátáshoz való hozzáférhetőség jó.

A statisztikai adatok alapján megállapítható, hogy az álláskeresői ellátásban részesülők száma 2021-től csökkenő értéket mutat.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresői ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresői száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresői száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	22	6,53%	2	9,09%
2018	15	4,39%	6	40,00%
2019	9	2,61%	6	66,67%
2020	19	5,59%	8	42,11%
2021	15	4,29%	9	60,00%
2022	15	4,50%	4	26,67%

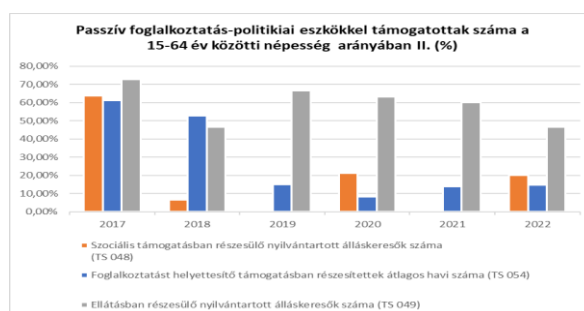
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	14	63,64%	13	61,09%	16	72,73%
2018	1	6,67%	8	52,80%	7	46,67%
2019	0	0,00%	1	15,11%	6	66,67%
2020	4	21,05%	2	8,32%	12	63,16%
2021	0	0,00%	2	13,80%	9	60,00%
2022	3	20,00%	2	14,60%	7	46,67%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők és a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők száma csökkent 2021-hez viszonyítva. Lehetőség van önkéntes munkavégzésre az Önkormányzatnál, így akik eddig emiatt estek el az ellátástól megoldást nyújthat számukra.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2017	1
2018	4
2019	3
2020	3
2021	3
2022	3

Forrás: TeIR, KSH

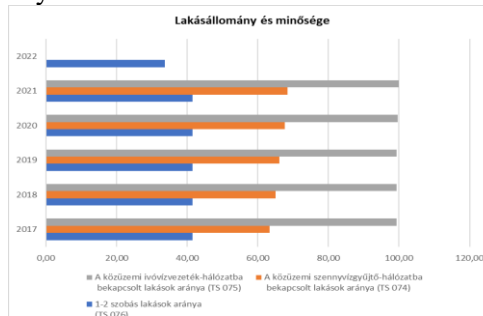
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2017	275	0	0,00	41,45	63,27	99,27
2018	275	0	0,00	41,45	65,09	99,27
2019	275	0	0,00	41,45	66,18	99,27
2020	275	0	0,00	41,45	67,64	99,64

2021	275	0	0,00	41,45	68,36	100,00
2022	264	0	0,00	33,71	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A község infrastrukturális feltételei kedvezőek. Ivóvíz a lakások 100%-ban van, a szennyvíz csatorna 2014-ben kiépítésre került a községben. A belterületi önkormányzati utak helyreállítása, illetve aszfaltozása a szennyvízhálózat kiépítéséhez ütemezve részben megtörtént. A lakások közel 20%-a tekinthető alacsony komfortfokozatúnak. Az önkormányzat tulajdonában nincs bérlakás.

A lakhatási feltételeket a lakásfenntartási támogatásokkal segíti az önkormányzat. A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászorult személyeknek, családoknak az általuk lakott lakás vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás.

Települési lakhatási támogatásra jogosult az a személy, akinek a háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250%-át (71.250 Ft), és a háztartás tagjai vagyonnal nem rendelkeznek. A települési lakhatási támogatást egy évre kell megállapítani. Lakásfenntartási támogatás ugyanazon lakásra csak egy jogosultnak állapítható meg, függetlenül a lakásban élő személyek és háztartások számától. A településen a 2022-es évben 50 fő részesült természetbeni lakásfenntartási támogatásban (áram, gáz, víz, tüzelő utalvány). A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szoc. tv.) 38. § (9) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a települési önkormányzatok önkormányzati rendeletben határozták meg a helyi lakásfenntartási támogatás szabályait. A megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény 128. § (2) bekezdése 2012. január 1. napjával módosította a Szoc.tv. hivatkozott rendelkezését, ezáltal megszüntette a helyi lakásfenntartási támogatást és az annak szabályozására adott felhatalmazást. Az önkormányzatnak megküldött árverési hirdetmények alapján sajnos vannak olyan családok, akik túlzott eladósodottság miatt ingatlanát elvesztette, vagy kilakoltatása folyamatban van.

a) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db

2017	275	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	275	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	275	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	275	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	275	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	264	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Az önkormányzat tulajdonában nincs bér-, szociális- és egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan.

b) szociális lakhatás

Nincs szociális bérlakás az önkormányzat tulajdonában.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan nincs az önkormányzat tulajdonában.

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

Évről-évre van olyan ingatlan, ahol az önkormányzat az elhanyagolt ingatlanok esetében életveszélyessé nyilvánít. Ezek jórészt lakatlan, bontásra váró ingatlanok. Elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek nincsenek a lakott ingatlanok esetében. Településünkön nem megfelelő lakhatási feltétellel, veszélyeztetett élő személy, és közterületen élő hajléktalan személy, az önkormányzat nyilvántartásában nincs. Az időskorúak lakhatási helyzete a települési viszonylatban kielégítőnek mondható. A településen működő intézmények épületeinek állapota közepesen elfogadható, az infrastrukturális ellátottság kiválónak mondható.

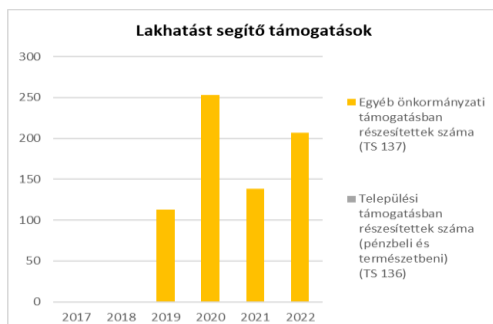
e) lakhatást segítő támogatások

A lakásviszonyok jellemző problémái a közműdij-, illetve lakáshitel-tartozások, hátralékok felhalmozódása. A lakhatást segítő támogatások közül a normatív lakásfenntartási támogatások száma 2022-ben növekedett. Az adósságcsökkentési támogatásban részesülők számáról nem áll rendelkezésünkre adat.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2017	n.a.	0
2018	n.a.	0

2019	n.a.	113
2020	n.a.	253
2021	n.a.	138
2022	n.a.	207

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

Tófalú község lakosságának eladósodottságát nehéz számszerűsíteni. Védendő fogyasztói kérelmet az nyújthat be a villamos energia szolgáltatónál, illetve a gázszolgáltatónál, aki a jogszabályban meghatározott ellátásban részesül és tartozása van a szolgáltató felé. Ez alapján részletfizetést vagy fizetési halasztást kaphat. Arra vonatkozóan, hogy a devizahitelek megemelkedett törlesztőrészelei miatt hány család került nehéz helyzetbe, nincs adat.

A védendő fogyasztói kérelmek száma alapján településünkön probléma az eladósodás és még több család is lehet, akinek nehéz helyzetéről nincs tudomásunk. Különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családokat érinti ez a probléma. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások nincsenek Tófalú községben.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Az egységes településkép is mutatja, hogy nem alakultak ki településünkön szegregátumok, a lakások belterületen épültek, külterületen és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások nincsenek. Mindenkinek egyformán biztosított a közszolgáltatásokhoz, a közműszolgáltatásokhoz, valamint a közösségi közlekedéshez való hozzáférés.

- b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

Nincsenek telepek, szegregátumok a településen.

- c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Szegregációval veszélyeztetett területek nincsenek a településen, nem figyelhető meg a lakosság területi átrendeződése.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A helyi önkormányzatokról szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (4) határozza meg, hogy az egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások kötelezően ellátandó feladata az önkormányzatnak.

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 152. §-a értelmében a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

E fejezetben vizsgáljuk a település lakosságának egészségügyi helyzetét, az ellátáshoz való hozzáférést. Az egészségügyi ellátás helyben a házi orvosi praxisokon keresztül valósul meg. A házi orvosi szolgálatot a Megyei Egészségbiztosító Pénztár finanszírozza. Az ellátás a lakosságszámtól függő fix finanszírozás, amit kiegészít a kártyával bejelentkezett betegek utáni teljesítménydíjazás.

A községben az iskolaorvosi feladatok nem biztosítottak. Egy védőnő segíti az orvos munkáját. A Házi Orvosi Központi Ügyeleti feladatokat 2023. október 1-től a Kórházi Főigazgatóság látja el. A járóbeteg-szakellátás Egerben valósul meg. A fekvőbeteg ellátást 50 km-en belül 4 kórház is biztosítani tudja. Járóbeteg szakrendelésre és kórházi ellátásra általában az egri Markhot Ferenc Oktatókórház és Rendelőintézetbe utalják be a betegeket, de szükség esetén máshol is igénybe vehetik a szakellátást.

Az életminőség javítását szolgáló egészségügyi intézkedések biztosításával egyetért a lakosság nagyobb része. A községben biztosítottak a család és nővédelmi gondozás, az ifjúság-egészségügyi ellátás. A községben a népegészségügyi szűréseken való részvételt megfelelő módon nyilvántartják. A szűrővizsgálatokat különböző intézményekben, vagy a házi orvos által helyben szervezett szűréseken vehetik igénybe a község lakói. Átlagosan a részvételi arány egy-egy szűrővizsgálaton 60%. A nők körében végzett emlőszűrések és méhnyak-szűrések elfogadottsága igen eltérő. Míg emlőszűrésen az érintettek 75%-a megjelenik, addig méhnyak-szűrésen csak 25%-a a lakosságnak vesz részt. Ez indokolható azzal, hogy emlőszűrésre az érintett korosztály tagjai minden 2 évben személyesen kapnak meghívót. Fontos az egészségügyi ellátás keretében végzett felvilágosító tevékenység is. A kötelező védőoltások jelentősége a településen általánosan elismert, s nem jellemző, hogy maradnának ki állampolgárok a védőoltásból. Összességében megállapítható, hogy Tófalunak az egészségi állapota jó, az ellátórendszer kiépített, a településen hozzáférhető. A betegségek megelőzésének fontos formája a szűréseken való részvétel további ösztönzése, és a felvilágosító tevékenység kiterjesztése. Az egészségnapok szervezése számos kisebb szűrésre ad lehetőséget (vércukor, koleszterin, csontritkulás stb.). Az önkormányzatnak és a helyi civil szervezeteknek hasznos szerepet kell vállalniuk az 50 év feletti nők körében a méhnyakrák és a mellrák megelőzését szolgáló szűrővizsgálatok népszerűsítésében. Az egészségmagatartást

támogató, sportolásra lehetőséget biztosító infrastruktúra folyamatos fejlesztése a községben szintén előremutató.

A községben csak felnőttek és gyermekek részére tervezett háziorvosi szolgálat vehető igénybe Aldebróvel közösen, helyben nem megoldott az orvosi ellátás.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2017	0	0	0	0	24	4,37
2018	0	0	0	0	35	5,85
2019	0	0	0	0	34	5,00
2020	0	0	0	0	33	6,87
2021	0	0	0	0	30	7,27
2022	0	0	0	0	28	6,27

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Körzeti ellátás részeként működő szolgáltatás. A gyermekek részére a prevenció és szűrőprogramokat az óvónők és a védőnői szolgálat szervezi.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Körzeti és megyei ellátás részeként működő szolgáltatás. A fejlesztő és rehabilitációs ellátás a nevelési-oktatási intézmények keretén belül megoldott.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetést az Önkormányzat saját konyhája végzi, aki az egészséges életmódhoz közelítő étrendet állít össze. A közétkeztetési konyha által nyújtott szolgáltatás megfelel az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 50. § (3) bekezdésének, mely szerint a közétkeztetésben – különös tekintettel az egészségügyi, szociális és gyermekintézményekben nyújtott közétkeztetésre – az élettani szükségletnek megfelelő minőségű és tápértékű étkezést kell biztosítani. Az élettani szükségletnek megfelelő étrend biztosításához a táplálkozás-egészségügyi előírások kidolgozása – törvényi előírás és a kormány kijelölése alapján az Országos Élelmezés- és Táplálkozástudományi Intézet (OÉTI) feladata.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A Tarnamente Sport és Szabadidő Egyesület keretein belül az óvodás és iskolás gyermekek focihatnak. Az oktatási intézmények életében fontos szerepet kap az egészséges életre nevelés, melynek egyik fontos eleme sport.

Az Önkormányzat igyekszik gondoskodni a település lakossága egészséges életfeltételeinek biztosításáról. Ehhez az önkormányzati tulajdonban lévő sportlétesítmények lakosság számára történő délutáni, esti órákban, hétvégi, tanítási szünidei minél szélesebb körében történő igénybevitelével biztosítja. A szabadidősport szervezésében az Önkormányzat is részt vállal.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociális szolgáltatások keretén belül a személyes gondoskodást nyújtó alapellátások közül településünkön a lakosságszám alapján az önkormányzat köteles biztosítani:

- Étkeztetést
- Házi segítségnyújtást
- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtást
- Gyermejjóléti és Családsegítő Szolgálat
- Idősek nappali ellátása

Megállapítható, hogy Tófalu Község Önkormányzata valamennyi, a jogszabályokban kötelezően előírt ellátást biztosítja.

g) drogpreevenciós szolgáltatások

A fiatalok részére az oktatási intézményekben drogpreevenciós előadás formájában valósul meg.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

A szociális és egészségügyi szolgáltatások nyújtásakor településünkön nem sérül az egyenlő bánásmód követelménye.

i) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Népkonyha jelenleg nem működik a településen.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.

2020	n.a.
2021	n.a.
2022	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

Az országos szabályoknak, irányelveknek megfelelően közgyógyellátás biztosított.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A település életében fontos szerepet töltenek be közösségi szinterek, a sport, a művelődés helyi feltételeinek biztosításával. A helyi közösségi együttélés fő jellemzője a társadalmi szolidaritás, ami megnyilvánul a településen élő idősök és gyermekek irányába. A településen a kulturális ágazat is hozzájárul a község békés, kiegyensúlyozott közösségi életéhez.

a) közösségi élet szinterei, fórumai

Településünkön a közösségi élet nagy részének a közösségi színtér biztosít helyet. A különböző kulturális műsorok, programok fontos helyszíne. Különböző tanfolyamok, művészeti csoportok működnek az intézmény keretében. De helyet ad a helyi egyesületeknek, kluboknak is. Az intézmény segíti a civil szervezetek működését, a szabadidő tartalmas, hasznos és egészséges eltöltését, településünk természeti értékeinek megismerését, kulturális, történelmi, néprajzi hagyományainak bemutatását, a kézműves kultúra elsajátítását, a közösséget építő magatartásformák kialakítását.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2020)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
n.a.	nem	33	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Nem jellemző az etnikai konfliktus a településen.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Településünkön a helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai közül legjellemzőbb a különböző intézményeknek, szervezeteknek való adományozás. A civil szervezetek aktívak, sokszínű tevékenységeikkel járulnak hozzá településünk fejlődéséhez.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A településen Roma Nemzetiségi Önkormányzat működik. Kultúrájuk és közösségük megőrzése érdekében rendszeresen sokszínű programokkal biztosítják a nemzetiséghez tartozók közösségi életét (pl. zenés, kulturális rendezvények).

e) helyi lakossági önszerveződések

A helyi lakosság időről időre megvalósít valamilyen önszerveződést, amely a közösségben rejlő erő jelentőségét is mutatja.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Működő Roma Nemzetiségi Önkormányzat van Tófaluban, akik tevékenyen részt vesznek a programokban.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A szegénység általános oka a tartós munkanélküliség, az elhelyezkedési gondok, számuk nem csökken	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása, Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása, munkahelyek teremtése. Alternatív jövedelemszerzési lehetőség: Mezőgazdasági munkával foglalkoztatni helyi vállalkozások segítségével Helyi közétkeztetést biztosító konyha részére alapanyagokat megtermelni, és ehhez az anyagi forrást biztosítani, átvételhez programot kidolgozni. Munkaközvetítés helyi szinten megvalósítani Ipari parkban munkahelyek teremtése, helyi lakosok foglalkoztatására ösztönzés
Kulturális és egészségfejlesztési programok támogatása	A kulturális programok népszerűsítése, testvértelepülési kapcsolat továbbfolytatása, Egészségügyi szűrések népszerűsítése, az egészségtudatos életmódra nevelés, a szűrővizsgálatokon való nagyobb számú megjelenés az egészségesebb életet, várható élettartam növekedését eredményezheti
Infrastrukturális fejlesztések	A településen lévő középületek fejlesztése, engergetikai korszerűsítése, akadálymentesítése, a környezetének rendezése, a köztéri emlékművek, parkok állagmegóvása, utak, járdák felújítása, beltéri csapadékelvezetés kiépítése, alternatív energiaforrás, napelem-rendszer kiépítése, amely az itt lakók

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A Tófaluban élők korösszetétele hasonló a megyei és az országos átlagokhoz. A községben a lakosság általános szociális helyzete befolyásolja a gyermekek fejlődését. A felnőtt lakossághoz képest általában az érzékenyebb korosztályú gyermekek helyzete kedvezőtlenebb. Ezt megállapíthatjuk Tófaluban is, mivel a felnőtt lakosság átlagos szociális helyzetű a községben, a gyermekek helyzetéről ugyanez már nem mondható el. A községnek több intézkedést kellett hozni a gyermek életének javítása érdekében. Abban a családban, ahol a szociális helyzet indokoltá teszi, a családokat rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítik. 46 fő részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 2022-ben. A gyermekjóléti szolgálat és a családsegítés is működik településünkön.

A tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékosokkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását, a családokon belüli kapcsolaterősítést szolgáló közösségépítő, családterápiás, konfliktuskezelő mediációs programokat és szolgáltatásokat, valamint a nehéz élethelyzetben lévő családokat segítő szolgáltatásokat kell, hogy szervezzen az önkormányzat.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	294	292	586	50,17%	49,83%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			19	3,24%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	51	45	96	8,70%	7,68%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	11	11	22	1,88%	1,88%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

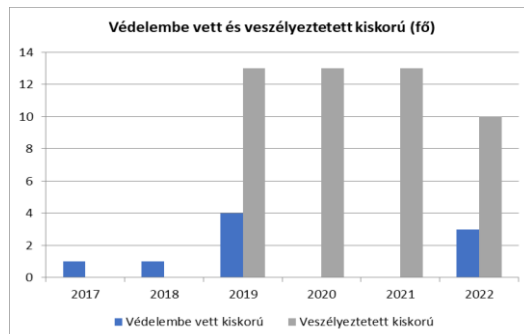
a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékosokkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A helyi gyermekvédelmi ellátórendszer szolgáltatásokkal, támogatásokkal segíti, az arra rászoruló családokat a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával,

elérhetőségével. A helyi rendszer működtetésének fő feladata, célkitűzése, hogy a veszélyeztetettség kialakulását megelőzze. A veszélyeztetettség okai között elsődlegesen megállapítható, a rossz szociális helyzet. A szociális helyzetből adódó veszélyeztetettség a gyermekek nagyobb részét érinti.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2017	1	n.a.
2018	1	n.a.
2019	4	13
2020	0	13
2021	0	13
2022	3	10

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

Településünkön a gyermekvédelmi alapellátások működnek, mindenki számára biztosított az egyenlő hozzáférés, a gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van. Településünkön a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma 2021-hez viszonyítva csökkenést mutat.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)

	Fő
2017	52
2018	57
2019	58
2020	67
2021	65
2022	46

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

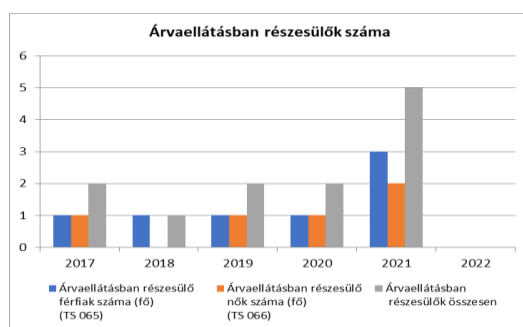
c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 2022-ben 46 fő részesült, az óvodáztatási támogatás megszűnt.

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2017	1	1	2
2018	1	0	1
2019	1	1	2
2020	1	1	2
2021	3	2	5
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

A gyermekek legnagyobb része ingyenes étkezésben vesz részt, a szünidei étkeztetés megoldott a településen.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Tófaluban nincs magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Az egységes településkép is mutatja, hogy nem alakultak ki településünkön szegregátumok, a lakások belterületen épültek, külterületen és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások nincsenek. Mindenkinek egyformán biztosított a közszolgáltatásokhoz, a közműszolgáltatásokhoz, valamint a közösségi közlekedéshez való hozzáférés, így a gyermekek esélyegyenlőségének biztosítását a településen élőknek, a helyi gyermekvédelmi ellátó rendszerhez való hozzáférés ugyancsak biztosított.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

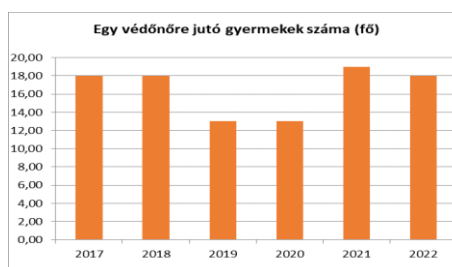
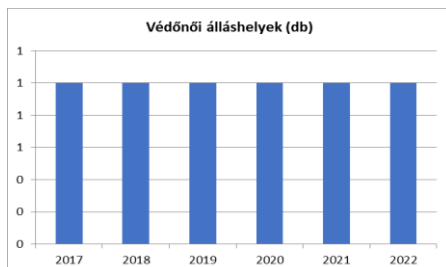
a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A helyi védőnő három települést lát el, Kápolnát, Aldebrőt és Tófalut. A legnagyobb gyermekszám Kápolnán figyelhető meg.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma Aldebrő-Tófalu			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2017	1	36	18,00
2018	1	39	18,00
2019	1	41	13,00

2020	1	38	13,00
2021	1	42	19,00
2022	1	48	18,00

Forrás: Önkormányzati adatok

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Gyermekorvos nincs a településen, a 18 év alattiakat a házi orvos látja el. Gyermek szakorvosi ellátás a település 5 km-es körzetében megoldott.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2017	0	0	0	n.a.	n.a.
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.
2022	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek

veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladatát a Tarna-menti Szociális Központ Család- és Gyermekjóléti Szolgálata látja el. 1 fő gyermekjóléti munkatárs végzi a településen a feladatokat, heti egy napon. A tárgyi feltételek a munkavégzéshez adottak.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

Bölcsőde, családi napközi nem működik a településen, igényt nem támasztottak eddig rá a lakosok, ebből adódóan helyhiány miatt elutasított gyermekek nincsenek.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyerekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0

2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) gyermekvédelem

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint e törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat. A gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látnak el – a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében – a törvényben meghatározott alaptevékenység keretében

- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a házi orvos
- a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók
- a köznevelési intézmények,
- a rendőrség,
- az ügyészség,
- a bíróság,
- a pártfogó felügyelői szolgálat,
- az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- a társadalmi szervezetek, egyházak, alapítványok,
- a munkaügyi hatóság.

Az előzőekben felsorolt intézmények és személyek kötelesek

- jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgálatnál,
- hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén. Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet.

Ezek a személyek, szolgáltatók, intézmények és hatóságok a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében kötelesek egymással együttműködni és egymást kölcsönösen tájékoztatni.

Az észlelő-és jelzőrendszerrel jól működik településünkön, együttműködésünket megfelelőnek tartjuk.

Közoktatási intézménytől leginkább a tankötelezettség teljesítésével kapcsolatos problémák, és a passzív tanórai részvétel miatt érkeznek jelzések, illetve jeleztek súlyos szülői elhanyagolás miatt is. Továbbra is emelkedő tendenciát mutatnak a gyermekek magatartási problémái miatti esetek, mely egymáshoz és a felnőttekhez való problémás viszonyukban nyilvánul meg.

Összességében elmondható, hogy az észlelő- és jelzőrendszer több tagjával napi kapcsolatban áll a Gyermekjóléti- és Családsegítő Szolgálat, mind a szakmai, mind pedig a személyes kapcsolat elősegíti a rugalmas, a gyermekek érdekeit szem előtt tartó közös munkát.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások biztosítása nem kötelező önkormányzati feladat, azt az állam biztosítja a gyermekek részére.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A program 3.6 pont e) pontjában már kifejtettük a gyermekek sport programokhoz való hozzáféréseinek lehetőségeit.

A gyermekek számára szabadidős és szünidei programok szervezésében kiemelkedő az oktatási intézmények és a civil szervezetek tevékenysége.

A szünidőben a Kápolna Községért Közalapítvány kézművest tábort szervez a kápolnai, aldebrői és tófalui elsősorban a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére, mely programok a tanévben is folytatódnak. Ilyenek például a különböző ünnepekre – húsvét, karácsony – történő felkészülések. Évente egy alkalommal tábor is szerveznek a szünidőben, amely változatos programokkal –várja a gyerekeket.

Az oktatási intézmények keretén belül különböző szakkörök működnek. Ezeken kívül különböző kézműves foglalkozásokat, játékházakat szerveznek. Az általános iskolában a gyerekek közel 30%-a jár valamilyen szakkörre.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A Gyvt. 41. § (1) értelmében a gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerőpiaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

A gyermekétkeztetést településünkön az Önkormányzat saját konyhája biztosítja. A gyermekétkeztetés megfelel az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 50. § (3) bekezdése azon követelményének, mely szerint a közétkeztetésben – különös tekintettel az egészségügyi, szociális és gyermekintézményekben nyújtott közétkeztetésre – az élettani szükségletnek megfelelő minőségű és tápértékű étkezést kell biztosítani. Biztosított az életkor specifikus étrend.

Biztosított továbbá az, hogy az intézményekben az arra jogosultak igénybe vegyék az ingyenes, illetve kedvezményes étkeztetést. Az óvodában évről-évre nő az ingyenes étkezők száma.

Az iskolában a kedvezményes gyermekétkeztetésben részesülők száma magas. Ugyanez a helyzet az ingyenes tankönyvellátásban részesülők számával is.

A szünidei gyermekétkeztetés megoldott a településen.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A szolgáltatások nyújtásakor településünkön nem sérül az egyenlő bánásmód követelménye.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül

Előnyben részesítés érvényesül a civil szervezetek által szervezett szabadidős programok szervezése során, melyeken elsősorban hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek vesznek részt.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

A 2011. évi CXC tv a nemzeti köznevelésről határozza meg a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók körét. A 4.§ 12. pont alapján: kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

a)különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló

aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,

ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,

b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló. Tófalu község területén nincs óvoda, a gyermekek Aldebrőre a Kápolnai Tündérvilla Óvoda Aldebrői Tagintézményébe járnak. Általános iskola nincs a településen az iskolások a Kápolnai Tarnavölgye Általános Iskola Aldebrői Tagiskoláját látogatják. Az óvodát az önkormányzat, az iskolát az állam tartja fenn a gyermekek/tanulók napközbeni ellátásának biztosítása érdekében. Valamennyi gyermekvédelmi kedvezményben részesülő szülő nyilatkozatát az iskolai végzettségéről alapvetően fontos azért, hogy a gyermekek/tanulók a fejlesztő ellátást eredményességük érdekében megkapják. A kiemelt figyelmet igénylő sajátos nevelési igényű gyermekek aránya a településen az országos szint közeli mutató. A gyermekek/tanulók fejlesztése komoly figyelmet igényel mindkét intézménytől. Kiemelten tehetséges gyermekek/tanulók beazonosítása és fejlesztése a pályázati programok felhasználásával valósul meg a községben.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2017	0	0	n.a.
2018	0	0	n.a.
2019	0	0	n.a.
2020	0	0	n.a.
2021	0	0	n.a.

2022	n.a.	n.a.	n.a.
------	------	------	------

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2017	n.a.	0	n.a.
2018	n.a.	0	n.a.
2019	n.a.	0	n.a.
2020	n.a.	0	n.a.
2021	n.a.	0	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2017	21	13
2018	38	9
2019	34	21
2020	41	9
2021	31	7
2022	28	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Helyhiány miatt elutasított hátrányos/halmozottan helyzetű gyermekek nincsenek.

Az Kápolnai Tündéerkert Óvoda Aldebrői Tagóvoda 2010. szeptember 1-től az Aldebrő-Kápolna-Tófalú Óvodaintézmény Fenntartó Társulás keretein belül működik.

50 férőhely és 2 gyermekcsoport biztosítja a településen élő kisgyermekellátását. Pontos adat arra vonatkozóan nem áll rendelkezésünkre, hogy hány kisgyermeket nem írtak be a szülei és közülük hány hátrányos helyzetű. Azonban a demográfiai mutatók szerint a 3 éves korú kisgyermek is jár már óvodába. Vannak SNI-s kisgyermek is az intézményben, arányuk csekély.

A Kápolnai Tarnavölgye Általános 2007-től az Aldebrő-Feldebrő-Kápolna-Tófalú Iskolaintézmény Fenntartó Társulás tagja. 2013. január 1-től a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ irányítása alatt áll.

Aldebrő általános iskolája normál tanterv szerint neveli/oktatja a tanulókat, fogadja valamennyi típusú, de integráltan nevelhető SNI-s diákot is. Az iskolába járó tófalui tanulók 9,9%-a hátrányos helyzetű, 3,3 % halmozottan hátrányos helyzetű diák. Az iskolában lévő SNI-s tanulók aránya alacsony. Az SNI-s tanulók integrált nevelésben, oktatásban részesülnek. Fejlesztésüket az iskola egy tanulásban akadályozottak szakos gyógypedagógus irányításával végzi. Az iskola kiemelt

figyelmet fordít az eredményes fejlesztésre, ami a lemorzsolódás, a kompetenciamérés eredményeinek elemzése és a továbbképzés területén követhető nyomon. Lemorzsolódó diák kevés van az iskolában. Évfolyam ismétlők aránya alacsony. A lemorzsolódó diákok szinte teljes egészében hh-s tanulók. A kompetenciamérés eredményeit az iskola folyamatosan elemzi. A mutatók az országos átlaghoz közeli, de leginkább azt meghaladják. A vizsgált első tanévhez képest javuló eredményeket ért el az iskola. Az egyenlő esélyek biztosítása területén nagyon fontos, hogy a hh-s tanulók mutatói hogyan alakulnak az iskolai mutatókhoz viszonyítva. Az intézménynek elemezni kell valamennyi hh/hhh-s tanuló mutatóját, mivel az intézményben jelentős arányban vannak jelen, felzárkóztatásuk az iskola egyik fő eredményességi mutatója.

Tófaluban nincs oktatási intézmény a gyermekek Aldebrőre járnak, ahol 8 osztályos általános iskola található.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai						
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	gyógypedagógiai (gyermek)
	fő	db	db	db	fő	
2017	n.a.	0	0	0	0	
2018	n.a.	0	0	0	0	
2019	n.a.	0	0	0	0	
2020	n.a.	0	0	0	0	
2021	n.a.	0	0	0	0	
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%

2017	0	0	0	n.a.	n.a.
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejeők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Nincs kiegészítő szolgáltatás. A nevelési tanácsadás megoldott, pszichológus, logopédus megbízási szerződéssel foglalkoztatott.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs

Nem történt ilyen hátrányos megkülönböztetés.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Valamennyi tanuló továbbtanult, speciális szakiskolát egyetlen diák sem választotta. A 2016/2017-es tanévben a diákok továbbtanulási mutatói alapján nagy számban választják az érettségit adóképzésben való részvételt. A hh-s diákok mutatói nem térnek el jelentős mértékben az iskolai eredményektől, bár a szakiskolai képzést arányaiban jóval többen választják, mint az érettségit adó képzési formát. A hhh-s tanulók pedig csak a szakiskolai képzésben vesznek részt mindkét vizsgált tanévben.

Tanórán kívüli programok:

Az iskola néhány szabadidős, illetve a tanórai kereteken kívül megvalósuló tevékenységet kínál a diákoknak. A tanítási időn kívül a gyermekek részt vehetnek a következő szakkörökön: angol, énekkar, tömegsport, illetve kötelező szakkörként a felvételi előkészítőn.

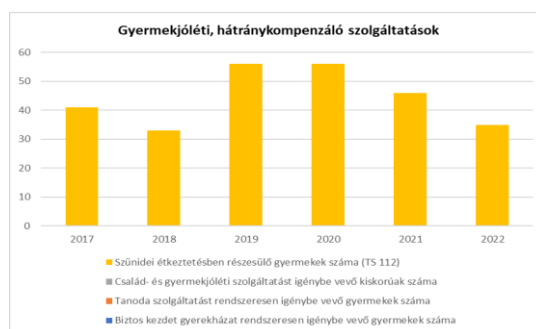
Humán erőforrás:

Az iskolában a pedagógusok megfelelő végzettséggel látják el a nevelés/oktatás feladatát. A szükséges szakképzettség biztosított, minden tanórát megfelelő szakképzettséggel rendelkező kolléga látja el. Az iskola pedagógusai számtalan továbbképzésen vettek részt az elmúlt tanévekben. Az intézmények a Gyermejjóléti szolgálattal és a községben dolgozó védőnővel szoros együttműködésben látja el feladatát. Az iskola diákjait arra neveli, hogy a civil szervezeteken keresztül felelősen vegyenek részt a helyi közéletben. Az iskola a helyi civil szervezetekkel szorosan együttműködik.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások

4.4.6. számú táblázat - Gyermejjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermejjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	n.a.	n.a.	n.a.	41
2018	n.a.	n.a.	n.a.	33
2019	n.a.	n.a.	n.a.	56
2020	n.a.	n.a.	n.a.	56
2021	n.a.	n.a.	n.a.	46
2022	n.a.	n.a.	n.a.	35

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

A gyermekek évente ingyenesen részt vehetnek a kápolnai kézműves táborban. A hátrányos gyermekeknek lehetőségük van kedvezményesen táborozni, étkeztetésük teljes egészében vagy 50% mértékig támogatott és ingyenesen igényelhetnek tankönyvet.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A hátrányos helyzet generációkon keresztüli átöröklődésének megszüntetése	A 0-3 év közötti gyermekek és szüleik felkészítése (Biztos Kezdet Gyerekházak), várandósok felkészítése a gyermek fogadására, a szülők szociális és életvezetési kompetenciáinak fejlesztése, Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése, Idősebb gyermekek részére felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése,
A tanórán kívüli tevékenységekben, tanulószobán való részvétel nem kielégítő, a délutáni szabadidő csellengéssel telik, a gyermekek iskolaszünetben való felügyeletének megoldása, az iskolai lemorzsolódás visszaszorítása	Iskolán kívüli tevékenységek számának fejlesztése, irányított délutáni tanulás megszervezése korrepetálással, segítségnyújtással

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nemek szerinti összetétele a megyei és országos mutatókhoz hasonlóan alakul Tófaluban is, azaz a társadalomban a nők aránya magasabb, mint a férfiaké. A 18-59 éves korosztály kivételével minden korosztályban a nők aránya magasabb értéket mutat.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

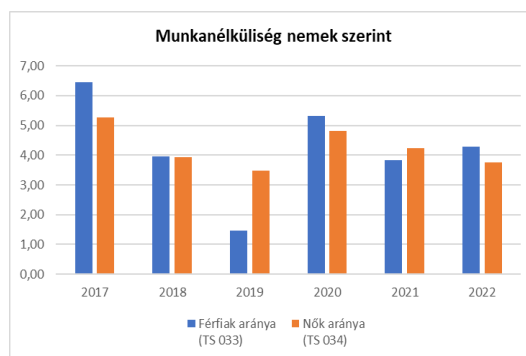
A foglalkoztatás egyik meghatározója az iskolai végzettség, mely tekintetében a nők általában az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező népesség és a magas iskolai végzettséggel rendelkező népesség arányában felülreprezentáltak. Az álláskereső népesség között a nők aránya magasabb. Álláskeresési támogatásban egyikük sem részesül, de közhasznú munkában a férfiakhoz hasonló mértékben vesznek részt. A nők bérezésével kapcsolatos információink nincsenek, de feltételezhető, hogy a jövedelemarányok a régióban jellemző mértékben eltérőek Kápolnán is, a nők kárára. Az alacsony foglalkoztatási státuszban a nők fizetése nem olyan nagymértékben tér el, mint a magasabb iskolai végzettséget megkívánó állásokban. A nők gazdasági szerepére azért is tekintettel kell lenni, mert az egyszülős családok jelentős részében a nők a családfenntartók. Abban az esetben, ha a nők álláskeresők, a család helyzete ismegrendülhet, a család segítségre szorul.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint
(a 3.2.1. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2017	6,44	5,26	5,85%
2018	3,96	3,93	3,95%
2019	1,46	3,47	2,47%
2020	5,31	4,82	5,07%
2021	3,83	4,24	4,04%
2022	4,29	3,75	4,02%

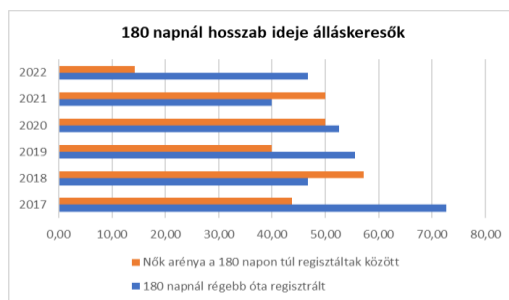
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	72,73	43,75
2018	46,67	57,14
2019	55,56	40
2020	52,63	50
2021	40	50
2022	46,67	14,29

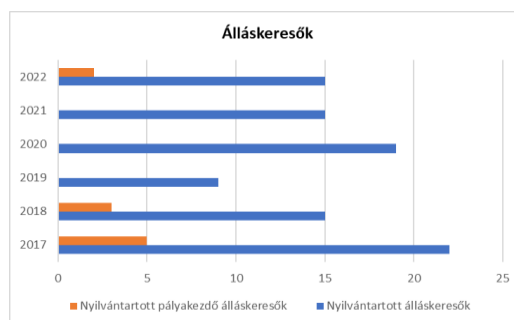
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma
(a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2017	22	5
2018	15	3
2019	9	0
2020	19	0
2021	15	0
2022	15	2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált álláskeresők körében változó értékeket mutat a nők és férfiak aránya. A foglalkoztatottak körében nem állt rendelkezésünkre adat, a munkavállalási korúak számát illetően pedig a férfiak vannak túlsúlyban.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Konzorciumban Kál, Kápolna, Kompolt, Aldebrő, Tófalu települések részvételével az EFOP-1.5.3.16-2017-00106 „A közösségi szervezet és intézményrendszer tanulást elősegítő infrastrukturális fejlesztései” pályázat keretében volt lehetőség különböző képzési programok megvalósítására, ösztöndíjak igénybevételére, amely a nők elhelyezkedési esélyeit is növelheti.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Általában az alacsony iskolai végzettségű nők a mezőgazdaságban, ipari kisegítő munkákban el tudnak helyezkedni.

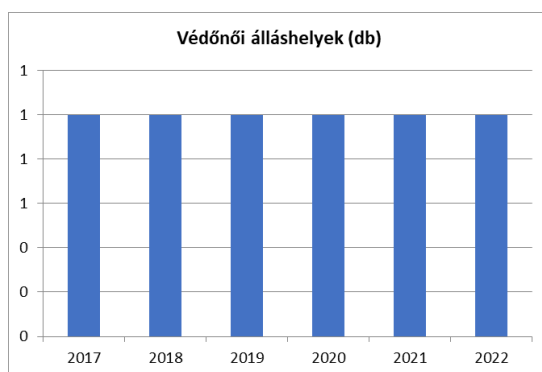
d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Nem történt hátrányos megkülönböztetés.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos) Aldebrő-Tófalú			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2017	1	36	18
2018	1	39	18
2019	1	41	13
2020	1	38	13
2021	1	42	19
2022	1	48	18

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beiratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma

	db	Fő
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Míni bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen nincs olyan kezdeményezés, ami a családbarát munkahelyek kialakítását, a nők alternatív foglalkoztatását segítő, a családi kötelezettségeknek való megfelelést segítő vállalkozásokat elismerné, ösztönözné. A községben bölcsőde nem működik, amely megoldaná a gyermekfelügyeletet.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A településen biztosított a család és nővédelmi gondozás. A család- és nővédelmi gondozás célja, hogy a gyermekvállalás optimális biológiai és pszichés körülményeit elősegítse a fogamzás előtti gondozás és a genetikai tanácsadás, valamint a termékenységi ciklus alatti gondozás alapján (a várandós anya gondozása, a magzat születés előtti gondozása, a gyermekágyas és szoptató anya gondozása). A községben dolgozó védőnő segíti ezt a fajta gondozást.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Nőkkel kapcsolatos erőszakos cselekedetről nem az önkormányzat a vizsgált öt év egyikében sem. Az önkormányzatnak nincs tudomása családon belüli erőszakra. Nagyon nehéz sok esetben feltárni az ilyen jellegű problémákat, akár család, akár párkapcsolat esetében. Épp a nők azok, akik a lehető legtovább próbálnak úgy tenni, mintha mi sem történné, ezzel nehezítve a probléma megoldását.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

A község önállóan ilyen szolgáltatást nem nyújt, szükség esetén az itt élők Heves megyében Egerben és Gyöngyösön vehetik igénybe.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A helyi civil szervezetekhez kapcsolódóan vesznek részt a nők a helyi közéletben. A település közösségi programjainak szervezésében, a sportéletben.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket helyi szinten érintő társadalmi problémák felszámolására indított kezdeményezések a településen nincsenek, mivel nem érzékelhetők a nőket érő hátrányos megkülönböztetés, így annak felszámolására sem jött létre kezdeményezés.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Rászorult családok felkutatása, igények, szükségletek felmérése, börszék, adományozási lehetőségek, felajánlások meghirdetése és ezek lebonyolítása, begyűjtött adományok tárolása, szortírozása a családok szükségletei szerint, adományok eljuttatása a rászorult családoknak Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása. Időszakos gyűjtések szervezése a rászorulóknak részére, Tanoda a többgyermekes családok részére Önkormányzati támogatások a gyermekek közösségi programjaihoz való hozzáféréshez

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az esélyegyenlőségi szempontok fejlesztése az EU közösségi politikában elsődlegesen gazdasági és foglalkoztatáspolitikai szempontok szem előtt tartásával kerültek megfogalmazásra. Fokozatosan

teret nyert az a felismerés, hogy az esélyegyenlőség elvének e téren történő biztosítása, már önmagában nem képes a már kialakult társadalmi egyenlőtlenségeket felszámolni. Ezen társadalmi egyenlőtlenségek negatívan befolyásolják az országok gazdasági teljesítményét és versenyképességét. Az emberi jogi érvényesülésével párhuzamosan teret engedett, és az esélyegyenlőségi szempontok fokozatosan a középpontba kerültek, velük együtt az életkor alapú diszkrimináció is. Az élet számos területén éri hátrányos megkülönböztetés az időskorúakat, hazánkban.

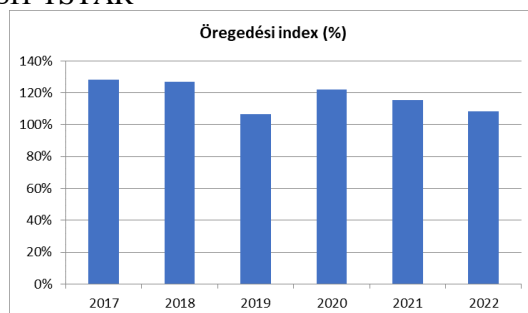
Legjelentősebb az idősök foglalkoztatásával kapcsolatos diszkriminációja, amely súlyos következményekkel jár, különösen a nők esetében. Gyakori még az a szociális ellátások, az egészségügyi szolgáltatások területén elszenvedett diszkrimináció. Magyarországon több törvény is tiltja, mint a 2003. évi CXXV. törvény (Ebkvt.) és a munka törvénykönyve az életkor alapú diszkriminációt, az idősebb korosztály már 45–50 éves kortól nagyobb mértékben kiszolgáltatott a foglalkoztatásbeli diszkriminációnak.

Kiemelt figyelmet érdemel a 65 év felettek csoportja, amelyben a magyarországi helyzethez hasonlóan másfélszer több a nő, mint a férfi. Az egyedülálló idős női népesség megélhetése problémát jelenthet az önkormányzat számára, mivel várhatóan igénye megnő a közösségi szolgáltatásokra.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	113	88	128,41%
2018	118	93	126,88%
2019	114	107	106,54%
2020	117	96	121,88%
2021	112	97	115,46%
2022	115	106	108,49%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az időskorúak családi életciklusára jellemző állapot, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házasságban élők aránya, és növekszik az özvegyek száma. Településünkön az egyedül élő idősök aránya magas.

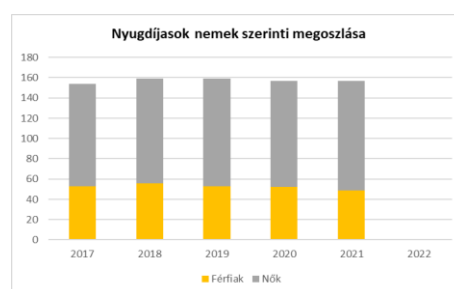
A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

- növekszik az emberi átlag életkor,
- magasabb a középkorú korosztály halandósága,
- nők élettartama hosszabb, mint a férfiaké

Az időskorban jellemző betegségek kialakulása-, mint a keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, a daganatok kialakulása, az ízületi problémák – és emellett a pszichés problémák is megjelennek. Az idős ember egyedül marad, elmagányosodik, a szellemi és fizikai aktivitása csökken, önellátási képessége romlik. Ez sok idős embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakran alakul ki a depresszió és a demencia. A betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölötti korosztálynál jellemzőek a súlyos, krónikussá alakuló megbetegedések kialakulása.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	53	101	154
2018	56	103	159
2019	53	106	159
2020	52	105	157
2021	49	108	157
2022	n.a.	n.a.	-

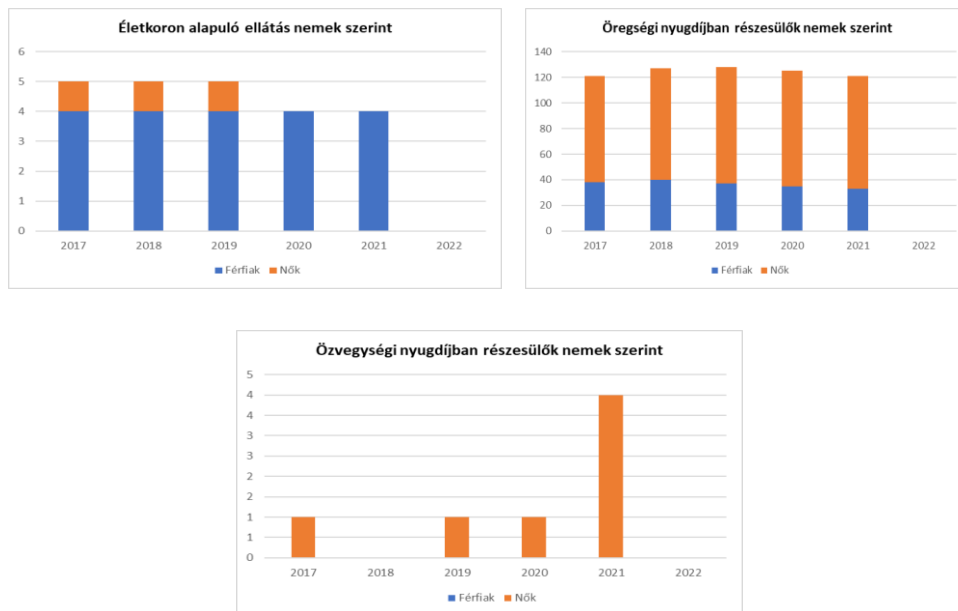
Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2017	4	1	38	83	0	1	1

2018	4	1	40	87	0	0	1
2019	4	1	37	91	0	1	1
2020	4	0	35	90	0	1	1
2021	4	0	33	88	0	4	1
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

A községben élő nyugdíjasok további foglalkoztatásáról nincsenek adataink. A településen élő idős emberek helyben, a ház körüli mezőgazdasági termelésből önmaguk és szűkebb családjuk számára zöldséget természetnek, kisállatokat tenyésztnek, többen feltételezhetően közülük kerülnek ki az őstermelők, de vannak olyan idősök, akik egyéni gazdasági vállalkozásukat továbbviszik így biztosítva az aktív időskort.

a) idősök, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen		22	15	9	19	15
41-45 év (TS 042)	Fő	4	3	0	4	0	3
	%	18,18%	20,00%	0,00%	21,05%	0,00%	20,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	3	0	1	1	4	2
	%	13,64%	0,00%	11,11%	5,26%	26,67%	13,33%
51-55 év (TS 044)	Fő	0	0	1	1	1	2
	%	0,00%	0,00%	11,11%	5,26%	6,67%	13,33%

56-60 év (TS 045)	Fő	2	1	0	0	2	1
	%	9,09%	6,67%	0,00%	0,00%	13,33%	6,67%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	2	3	5	6	4	3
	%	9,09%	20,00%	55,56%	31,58%	26,67%	20,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Kifejezetten nem jellemző foglalkoztatás, egyedi esetekben előfordulhat.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Nem jellemző a településen az idősök, nyugdíjasok foglalkoztatása a közintézményekben. Az élethosszig tartó tanulást segítő programok és a foglalkoztatásukat támogató egyéb programok nem kerülnek megszervezésre.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nem történt hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén településünkön.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A települési önkormányzat saját honlapot üzemeltet, ahol a lakosság teljes körű információkat kap akár az ügyintézéshez, és folyamatosan a települést érintő legfrissebb hírekhez való hozzájutás is biztosított a lakosság számára. A gyengén látók részére a honlap akadálymentesített verziója nem működik. A közszolgáltatások infokommunikációs akadálymentesítése csak részben megoldott. Az idősökkel való foglalkozás helyi közszolgáltatások terén megfelelő színvonalú. Az egészségügyi, szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatások egy része a település minden lakosa számára biztosított. Az önkormányzat eleget tesz minden kötelező közszolgáltatási feladatának.

A szociális alapszolgáltatások közül, elérhető a házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás és a szociális étkeztetés, amely a Tarna-menti Szociális Intézményfenntartó Mikrotársulás keretein belül működik. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtást a házi segítségnyújtást végző szociális szolgáltató, illetve intézmény biztosíthat. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás keretében biztosítani kell az ellátott személy segélyhívása esetén az ügyeletes gondozónak a helyszínen történő haladéktalan megjelenését, a segélyhívás okául szolgáló probléma megoldása érdekében szükséges azonnali intézkedések megtételét, szükség esetén további egészségügyi vagy szociális ellátás kezdeményezését. A fogyatékos személyek, illetve a pszichiátriai betegek részére nyújtott jelzőrendszeres házi segítségnyújtás ellátója együttműködik a támogató szolgáltatóval, illetve a pszichiátriai betegek részére közösségi alapellátást nyújtó szolgáltatóval. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás igénybevétele szempontjából szociálisan rászorult az egyedül élő 65 év feletti személy, az egyedül élő súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személy, vagy a kétszemélyes háztartásban élő 65 év feletti, illetve súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személy, ha egészségi állapota indokolja a szolgáltatás folyamatos biztosítását. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtást 10 fő részére biztosította az önkormányzat 2022-ben.

Az idősek számára is, a településen belül megoldott az egészségügyi alapellátáshoz való hozzáférés. Egy orvos látja el a háziorvosi szolgálatot. Az egyéb szakrendelések 25 km-es körzeten belül vannak. A közösségi közlekedéshez való hozzáférés is megoldott, a távolsági és helyközi járással. Távolsági busz Budapestre óránként indul és érkezik, a helyközi járatok Egerbe és Gyöngyösre való közösségi közlekedés felóránként vehető igénybe. Vasúti közlekedés jelenleg nem működik településünkön, vasúti hálózat 5 km-es távolságon belül Kálban elérhető. A mindennapos, adminisztratív ügyek intézésében az idős embereknek az önkormányzat hivatala nyújt segítséget.

A mai kor vívmányai közül, az idős emberek is ismerkednek az informatikával. Nagyon nehezen mérhető, hiteles adatot kapni arról, hogy milyen arányban használja ez a korosztály az internetet.

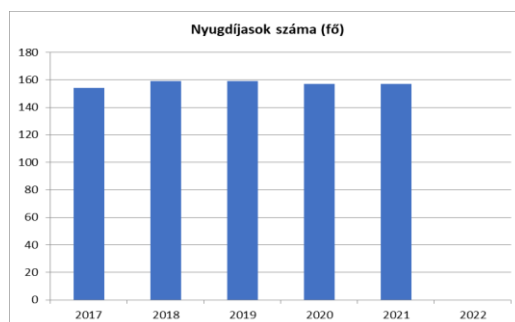
Az idősek ellátását segíti az időskorúak járadéka, a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás. Tófaluban ebben az ellátásban senki nem részesült.

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma
(Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	53	101	154
2018	56	103	159
2019	53	106	159
2020	52	105	157
2021	49	108	157
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

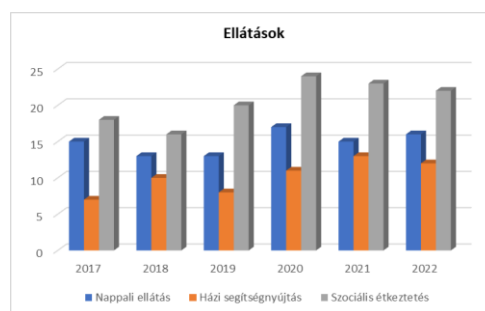

Tófaluban az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés kielégítő.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2017	113	15	7	18
2018	118	13	10	16
2019	114	13	8	20
2020	117	17	11	24
2021	112	15	13	23
2022	115	16	12	22

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Nyugdíjas Klub összejöveteleket szervez, kirándulásokat, kulturális programokat. Kiemelt programjaink közé tartozik az október 1-én megrendezésre kerülő Idősek világnapja rendezvény.

c) idősök informatikai jártassága

Általánosságban elmondható, hogy az idősök informatikai jártassága nem kielégítő. A településen nincs ingyenesen igénybevehető nyilvános internet szolgáltatás.

d) a generációk közötti programok

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok közül a szociális támogatást nyújtó személyes szolgáltatás a házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, szociális étkezés keretein belül valósul meg. Az életvitelt segítő támogatásban segítséget nyújt a Magyar Vöröskereszt Helyi Szervezete, és a Karitás Helyi Szervezete tartós élelmiszer-csomagokkal, használt ruhák osztásával. Az idősök meglátogatásával felméri az igényeket és ehhez mértén próbálnak segíteni. Egyszer egy évben az Önkormányzat Idősek világnapja alkalmából köszönti az időseket, műsorral, szerény vendéglátással. A helyi Nyugdíjas Klub színes programokkal teszi lehetővé az idősök közösségi részvételét. A többi helyi civil szervezet nem vesz részt az idős korosztályt megcélzó programokban.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az idősek rossz egészségügyi állapota miatt önmaguk ellátása problémás, elszigeteltségük tovább nő	Ellátásfejlesztés az egészségügyi és szociális feltételek javítása érdekében, együttműködés kialakítása az idős emberekért tevékenykedő szolgáltatókkal, egyesületekkel, klubokkal, civil és egyházi szervezetekkel
Idős, egyedül élő emberek gyakran válnak a bűnözők áldozataivá	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése, térfigyelő kamerák felszerelése, közvilágítás fejlesztése, bűnmegelőzés és áldozatvédelem

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Az Európai Unióhoz való csatlakozás egyik feltétele volt, hogy az állampolgárok, köztük a fogyatékkal élő emberek számára biztosítva legyen az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden területén. A szociális, egészségügyi ellátásban, mint a fizikai és kulturális környezetben, valamint az iskoláztatási, munkalehetőségek a társadalmi élet, a sport és a szórakozás területén is. Ezen emberek számára kiemelt célként a minőségi szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés a fő cél. Biztosítani kell az esélyegyenlőséget az intézményi ellátások területén is, az intézmények kiépítésével, átalakításával. A legsérülékenyebb társadalmi csoportot a fogyatékos emberek és családjaik alkotják. A fogyatékkal élők száma Magyarországon a 2011. évi népszámlálási adatok alapján 490.578 fő. Az esélyegyenlőség megteremtése területén az egyik legfontosabb célkitűzés a szemléletformálás.

A fogyatékos emberek integrációja mindannyiunk feladata és érdeke. Az egyenlő hozzáférés nem csak a rámpák, liftek speciális táblák jelentik, hanem az, hogy a fogyatékos embert egyenrangúnak, egyenjogúnak kell tekinteni. Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, a komplex akadálymentesítés, amely lehetővé teszi a látássérült, a hallássérült, a mozgássérült, valamint a fogyatékos emberek is igénybe vehetik.

Az akadálymentesítés alapkövetelménye, az egyetemes tervezés módszere. Hazánk is igyekszik különböző intézkedésekkel, programokkal, törvényekkel, rendeletekkel elősegíteni a fogyatékosok esélyegyenlőségét.

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élők szempontjából átfogó adatokkal rendelkezünk, melyet az Országos Nyugdíjbiztosító Főigazgatóság támasztott alá. Az adattáblából kitűnik, hogy a falu mutatói hasonlóak a megyei és az országos átlagokhoz. Az itt élő megváltozott munkaképességű személyek 2021-ben az összes lakos 3,4 %-t teszik ki, számuk 19 fő. A fogyatékoság típusa szerint nagyobb számban vannak a mozgásszervi fogyatékos személyek. Az idősebb korosztályban a mozgásszervi fogyatékosok aránya magas.

Életkor szerinti megoszlást adatok hiányában nem tudtunk vizsgálni. A településen élő fogyatékos személyek iskolai végzettségéről kevés adatunk van. Feltételezhetjük, hogy a Tófalú községben élő fogyatékos személyek között – hasonlóan az országos mutatókhoz, magas az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők száma, ami különösen nagy hátrányt jelent a munkaerőpiacon. A

fogyatékos személyek foglalkoztatási helyzetéről nincsenek pontos információi a település önkormányzatának.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2017	8	13	21
2018	8	12	20
2019	8	10	18
2020	9	11	20
2021	7	12	19
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma elenyésző a lakosságszámhoz viszonyítva.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek nincsenek a településen, sem önkormányzati, sem egyházi, sem civil fenntartású intézményben.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Településünkön kevés a foglalkoztatási lehetőség a fogyatékkal élők számára, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek. Jelenleg nincs a településen csak fogyatékkal élőket, vagy megváltozott munkaképességűeket foglalkoztató munkáltató.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

A fogyatékkal élők foglalkoztatása esetében ki kell emelni a munkaügyi központok humán szolgáltatásait, azaz a rehabilitációs tanácsadást, a munkavállalási, pályaválasztási és életvezetési tanácsadást, valamint az álláskeresési technikák elsajátítását. A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat portálja pontos információkkal szolgál a megváltozott munkaképességű munkavállalók számára, a foglalkoztatás tekintetében.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nem történt ilyen jellegű hátrányos megkülönböztetés a településen.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Településünkön a korábban már részletezett, a Tarna-menti Szociális Intézményfenntartó Mikrotársulása keretében biztosított házi segítségnyújtást és étkeztetést, mint szociális alapszolgáltatásokat a fogyatékkal élők is igénybe vehetik.

A fogyatékossgal élők egy része időskorú. Az időseknek szóló rendezvényekre bárki ellátogathat.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élők pénzbeli, természetbeni ellátása a jogosultság alapján történik. Nem tekinti külön az önkormányzat a fogyatékos személyeket egy-egy ellátás biztosításánál. Közülük feltehetően többen rokkantnyugdíjasok, gyakrabban szorulnak átmeneti segélyre, a betegségük kezelését a közgyógyellátás keretében támogatják. Az ápolási díj is azon ellátások közé tartozik, továbbá a házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, amire a fogyatékos személyek is jogosultak lehetnek.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert: ma már valamennyi fogyatékosági csoporthoz tartozó ember - azaz a mozgássérült, a látássérült, a hallássérült, az értelmi fogyatékos, autista és súlyosanhalmozottan fogyatékos emberek - speciális szükségleteinek figyelembevételét kell a komplex akadálymentesítés, azaz az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése alatt érteni. Ez olyan eszközök és megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy szolgáltatást a mozgássérült embereken túl látás- vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek. (Hangostérkép, indukciós hurok, könnyen érthető tájékoztató füzetek, stb.) A kulcs az, hogy ma már nem pusztán épületek akadálymentesítéséről, hanem a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréséről beszélünk, amely tehát magában foglalja az épületek komplex akadálymentességét, de annál jóval több.

Az akadálymentesítés követelménye beépítésre került a nem kifejezetten akadálymentesítési célú pályázatokba is, hogy a különböző közszolgáltatásokat nyújtó szervek vezetői szembesüljenek azzal, hogy az ő ügyfélkörükben is vannak, lehetnek fogyatékos emberek. A fentiekén túl pedig minden lehetséges eszközzel küzdeni kell azért, hogy széles körben elterjedté váljon az a felfogás, amely alapján az esélyegyenlőségi feladatok megoldása nem egyetlen szerv feladata, hanem természetes, hogy az ehhez kapcsolódó követelményeknek való megfelelés a saját területén mindenkinek a maga feladata és felelőssége. Ugyancsak elengedhetetlen, hogy alapkövetelménnyé váljon az egyetemes tervezés módszere.

Ennek lényege, hogy a használati tárgyaktól az épületeken át egészen a közszolgáltatásokig mindent úgy kell megtervezni, hogy az már a létrejöttkor, eleve megfeleljen az egyenlő esélyű hozzáférés követelményeinek, s hogy ezért ne kelljen – jelentős idő, energia és pénz ráfordításával – utólag akadálymentesíteni.

A községben az egészségügyi ellátást biztosító központ magában foglalja a háziorvosi rendelőt, a gyógyszerteráriumot és a védőnői szolgálatot. Az épület és a parkoló nem akadálymentesített, ami a mozgáskorlátozott, illetve idős személyek számára az épület könnyebb megközelítését nem teszi lehetővé. A szakellátások helyszíneire történő eljutás feltételezhetően a fogyatékos személyek számára problémát jelent.

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A településen önállóan nem működik, a szomszédos településen Aldebrón 1 háziorvosi, 1 fogorvosi, 1 védőnői szolgálat vehető igénybe.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A középületek egy részénél egyáltalán nem, vagy csak részben megoldott az akadálymentesítés.

c) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A fogyatékos személy számára jogszabályban meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést. Mint ahogyan az előző pontban kifejtésre került a középületek akadálymentesítése csak részben megoldott. A kulturális programokhoz történő fizikai hozzáférés részben megoldott. A közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés biztosított, egyéb esetekben még nem megoldott.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége

Információink szerint a munkahelyek nagy részén nem megoldott az akadálymentesítés. Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betarttatása nehéz feladat a hatóságok előtt. Azon vállalkozások, amelyek EU forrásra pályáznak, a nyertes projekt keretében az akadálymentesítést kötelező tevékenységként elvégzik. Ez a tény azt vetíti előre, hogy az előttünk álló évtizedben a vállalkozások fokozatosan, de eleget fognak tudni tenni e kötelezettségüknek.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre. Közhasználatú parkolóban a közlekedésben akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és

alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni. Akadálymentes parkolóhely településünkön nem megoldott. A közterületek, járdák, parkok akadálymentesítése nem biztosított a településen. Különös figyelmet szükséges fordítani arra, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános alapelvként jelenjen meg – és ezáltal minden vonatkozásban érvényesüljön – az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

f) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

A település nem működtet fogyatékosok nappali intézményét és nem alkalmaz speciális közlekedési megoldásokat, jelenleg nincs rá igény. Különös figyelmet szükséges fordítani arra, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános alapelvként jelenjen meg – és ezáltal minden vonatkozásban érvényesüljön – az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A mélyszegényéget érintő támogatásokat, a gyermekek kedvezményeit, illetve a központosan kötelezően adható támogatásokat pl. fht, gyermekvédelmi, átmeneti segély igénybe vehetik. Az önkormányzat próbál segíteni, támogat minden olyan civil szervezetet, alapítványt, amelyek hátránykompenzáló szolgáltatásokat nyújtanak, vagy kívánnak bevezetni.

7.4 Fogyatékosokkal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

7.5 A fogyatékosokkal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A fogyatékosokkal élő embereket a magyar társadalomban is az egyik leghátrányosabb helyzetű csoportnak tekinthetjük. Az érintettek kedvezőtlen egészségi állapota mellett a társadalmi körülményekben is számos nehézséggel küzdenek, melyek egyfelől jelentősen befolyásolják a mindennapi életüket, másfelől a társadalom által elfogadott normákhoz való igazodást. A fogyatékos-ügy közösségi, tagállami, egyben hazai társadalmi ügynek tekinthető, melyben maguk az érintettek aktív szerepvállalásán túl, az érintetteket segítők, támogatók is kiemelt szerepet kapnak. Az önkormányzat törekszik arra, hogy a fogyatékkal élő személyeket támogassa. A településen nem jellemző a fogyatékosok miatt kirekesztés, elmondható, hogy a Tófaluban élők elfogadók és befogadók a fogyatékkal élő személyekkel szemben.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az akadálymentesítés községünk intézményeiben középületeiben még nem megoldott, az ügyintézéshez, szociális és egyéb ellátásokhoz való esélyegyenlőség alapján ezt biztosítani kell	A fogyatékkal élők is akadálymentesen be tudjanak jutni az épületekbe, önállóan tudják ügyeiket intézni, ezzel az önálló életvitel esélyét növelni tudjuk
A fogyatékkal élők körében az egyedüllét, elszigeteltség tovább rontja helyzetüket, hosszú távon testi-lelki problémák okozója lehet az izoláltság	Felderíteni az ilyen problémával küzdő embereket, a fogyatékkal élők szemléletváltása, életcél adása, családtagoknak segítségnyújtás, hogy a

	társadalomba való beilleszkedésük sikeres, a közösségi életbe való bekapcsolódásuk eredményes legyen
--	--

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák Kulturális és egészségfejlesztési programok	A kulturális programok népszerűsítése, testvértelepülési kapcsolat továbbfolytatása, Egészségügyi szűrések népszerűsítése, az egészségtudatos életmódra nevelés, a szűrővizsgálatokon való nagyobb számú megjelenés az egészségesebb életet, várható élettartam növekedését eredményezheti
Infrastrukturális fejlesztések	A településen lévő középületek fejlesztése, energetikai korszerűsítése, akadálymentesítése, a környezetének rendezése, a köztéri emlékművek, parkok állagmegóvása, utak, járdák felújítása, beltéri csapadékelvezetés kiépítése, alternatív energiaforrás, napelem-rendszer kiépítése, amely az itt lakók életminőségét javítja

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

A faluban számos civil szervezet működik, amelyek munkájukkal nagymértékben hozzájárulnak a közösség összetartozásának erősítéséhez, a hagyományok, a múlt értékeinek megőrzéséhez, az egészségmegőrzéshez, a szabadidő hasznos eltöltéséhez.

Tófaluért Alapítvány

Aldebrői-Tófalui Tehetséges Gyermekéért Alapítvány

Az alapítvány elsődleges célkitűzése, hogy támogassa a két település, Aldebrő és Tófalu jó tanulmányi eredménnyel rendelkező fiataljait támogassa, segítse őket eljövendő pályájukon.

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

A mélyszegénységben élők és romák

Szociális Bizottság
Magyar Vöröskereszt Helyi Szervezete
Karitás Helyi Szervezete

Gyermekek

Aldebrői-Tófalui Tehetséges Gyermekéért Alapítvány
Kápolnai Tarnavölgye Általános Iskola
Aldebrői Tagiskola
Kápolnai Tündérvilla Óvoda Aldebrői Tagóvoda
Védőnői Szolgálat
Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat
Roma Nemzetiségi Önkormányzat

Nők	Védőnői Szolgálat
Idősek	Nyugdíjas Klub Szociális Központ
Fogyatékkal élők	Karitász Helyi Szervezete Magyar Vöröskereszt Helyi Szervezete Szociális Központ
Közbiztonság	Polgárőr Egyesület

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Tófaluban Roma Nemzetiségi Önkormányzat működik. Az önkormányzat a településen működő civil szervezetek egy részét költségvetéséből anyagilag is támogatja, a civil szervezetek pedig tevékenyen részt vesznek a rendezvények, programok lebonyolításában.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Aldebrő, Kápolna községekkel a legszorosabb a kapcsolat a közös önkormányzat végett, a közös fenntartású óvoda, iskola, a közös projektek mind ide sorolhatóak. A programok részben köthetőek egymáshoz, programtervezésben is figyelembe vesszük más települések rendezvényeit.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A jelenleg működő Roma Nemzetiségi Önkormányzat folyamatosan támogatást nyújt a programokban, elsősorban a gyermekeket részesítik előnyben. A hagyományok ápolására nagy hangsúlyt fektetnek, de segítséget nyújtanak egyéb rendezvényekben is.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A Tófalúért Alapítvány pénzügyi támogatást nyújt a község kulturális értékeinek, hagyományainak felkutatásához, ápolásához, helyi művészeti csoportok, közösségek működéséhez. Az Aldebrői-Tófalui Tehetséges Gyermekekért Alapítvány a jó tanulmányi eredménnyel rendelkező fiataljait támogatja, segíti őket eljövendő pályájukon. Tankönyvjutalmakkal, díjakkal járul hozzá egy-egy iskolai rendezvényhez.

A Polgárőr Egyesület tevékenyen részt vesz a település közbiztonságának védelmében, a rendezvények zavartalan lebonyolításában.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A vállalkozók a település rendezvényeikhez pénzügyi támogatást nyújtanak.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában,

összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

Tófalu Község Önkormányzata a Települési Esélyegyenlőségi Program elfogadását megelőzően a konzultáció és véleményformálás lehetőségét minden, a megvalósításba bevont szakmai és társadalmi partner számára biztosítja. Annak érdekében, hogy a Települési Esélyegyenlőségi Program megvalósítása hatékony, a tervezett intézkedések hosszú távú érvényesülése, fenntartható fejlődése biztosított legyen, Tófalu Község Önkormányzata egy esélyegyenlőségi felelőst bíz meg. Az Intézkedési Tervben megjelenített tevékenységek részletes tartalmi kidolgozása, a megvalósítandó tevékenységek tervezése az adott szakterület képviselőinek aktív részvételével valósul meg.

A felelős feladata, hogy a szakterület képviselőivel együtt kidolgozzák az egyes feladatok végrehajtásának pontos menetét, valamint ellenőrizzék azok megvalósulását. A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak megvalósulásának nyomon követését a két évente elvégzett felülvizsgálat biztosítja. A Helyi Esélyegyenlőségi Program számára minél szélesebb nyilvánosság biztosítása szükséges. Az esélyegyenlőségi intézkedések hatékony megvalósulása, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakításának érdekében Tófalu Község Önkormányzata a Programot a település honlapján közzéteszi. A polgároknak lehetőségük van a tervvel kapcsolatban véleményt nyilvánítani, hozzászólni és kérdezni.

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

Az esélyegyenlőségi program előkészítésének folyamatában nagy hangsúly helyeződött a minél szélesebb körű adatgyűjtés megszervezésére.

A dokumentum készítéséhez szükséges adatok, információk gyűjtésének tevékenységébe bekapcsolódott Tófalu Község Önkormányzata, az egészségügyi alapszolgáltatásban résztvevők, a szociális szolgáltatásokat nyújtó intézmény, a közművelődést szervező intézmény, köznevelési intézmények.

Az előkészítésben együttműködő partnerek bevonásának módszere az online, illetve telefonos kapcsolattartásra épült, az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd az elkészült dokumentum-tervezet véleményezésére koncentrált.

Az esélyegyenlőségi program elkészítésébe bevont partnerek

Kápolnai Közös Önkormányzati Hivatal	Gulyás Imre jegyző
Tófalu Község Önkormányzata	Ignác Szabolcs polgármester
Kápolnai Tündérvilla Óvoda Aldebrői Tagóvoda	Kecskésné Kerékgyártó Andrea óvoda vezető
Kápolnai Tarnavölgye Általános Iskola Aldebrői Tagiskola	Vámosi László intézmény vezető
Tarna-menti Szociális Intézményfenntartó Mikrotársulás	Takács Lászlóné gyermekjóléti munkatárs
Védőnő	Majorné Kiss Krisztina védőnő

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Az a) pont szerinti szervezetek részére az esélyegyenlőségi program tervezete megküldésre került, írásban megtehették észrevételeiket.

Az esélyegyenlőségi program tervezete társadalmi vitára bocsátása a hirdető táblán való kifüggesztéssel, illetve a honlapon való megjelenéssel biztosított volt.

Tófalu Község Önkormányzatának Esélyegyenlőségi Programja a Tófalu Község Önkormányzatánál ügyfélfogadási időben bármikor a lakosok rendelkezésére áll, valamint az önkormányzat honlapján közzétételre kerül, így a város teljes lakosságának hozzáférése biztosítottá válik a tervezett esélyegyenlőség folyamatok, tevékenységek megismerésére és a megvalósítás folyamatos ellenőrzésére.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF a települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összefoglalása

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A szegénység általános oka a tartós munkanélküliség, az elhelyezkedési gondok, számuk nem csökken	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása, Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása, munkahelyek teremtése. Alternatív jövedelemszerzési lehetőség: Mezőgazdasági munkával foglalkoztatni helyi vállalkozások segítségével Helyi közétkeztetést biztosító konyha részére alapanyagokat megtermelni, és ehhez az anyagi forrást biztosítani, átvételhez programot kidolgozni. Munkaközvetítés helyi szinten megvalósítani Ipari parkban munkahelyek teremtése, helyi lakosok foglalkoztatására ösztönzés
	Kulturális és egészségfejlesztési programok támogatása	A kulturális programok népszerűsítése, testvértelepülési kapcsolat továbbfolytatása,

		Egészségügyi szűrések népszerűsítése, az egészségtudatos életmódra nevelés, a szűrővizsgálatokon való nagyobb számú megjelenés az egészségesebb életet, várható élettartam növekedését eredményezheti
	Infrastrukturális fejlesztések	A településen lévő középületek fejlesztése, energetikai korszerűsítése, akadálymentesítése, a környezetének rendezése, a köztéri emlékművek, parkok állagmegóvása, utak, járdák felújítása, beltéri csapadékelvezetés kiépítése, alternatív energiaforrás, napelem-rendszer kiépítése, amely az itt lakók életminőségét javítja
Gyermekek	A hátrányos helyzet generációkon keresztüli átöröklődésének megszüntetése	A 0-3 év közötti gyermekek és szüleik felkészítése (Biztos Kezdet Gyerekházak), várandósok felkészítése a gyermek fogadására, a szülők szociális és életvezetési kompetenciáinak fejlesztése, Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése, Idősebb gyermekek részére felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése,
	A tanórán kívüli tevékenységekben, tanulószobán való részvétel nem kielégítő, a délutáni szabadidő csellengéssel telik, az iskolaszünetben való felügyelet megoldása	Iskolán kívüli tevékenységek számának fejlesztése, irányított délutáni tanulás megszervezése korrepetálással, segítségnyújtással
Nők	A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Rászorult családok felkutatása, igények, szükségletek felmérése, börszék, adományozási lehetőségek, felajánlások meghirdetése és ezek lebonyolítása, begyűjtött adományok tárolása, szortírozása a családok szükségletei szerint, adományok eljuttatása a rászorult családoknak Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása. Időszakos gyűjtések szervezése a rászorulóknak részére, Tanoda a többgyermekes családok részére Önkormányzati támogatások a gyermekek közösségi programjaihoz való hozzáféréshez

Idősek	Az idősek rossz egészségügyi állapota miatt önmaguk ellátása problémás, elszigeteltségük tovább nő	Ellátásfejlesztés az egészségügyi és szociális feltételek javítása érdekében, együttműködés kialakítása az idős emberekért tevékenykedő szolgáltatókkal, egyesületekkel, klubokkal, civil és egyházi szervezetekkel
	Idős, egyedül élő emberek gyakran válnak a bűnözők áldozataivá	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése, térfigyelő kamerák felszerelése, közvilágítás fejlesztése, bűnmegelőzés és áldozatvédelem
Fogyatékkal élők	Az akadálymentesítés községünk intézményeiben középületeiben még nem megoldott, az ügyintézéshez, szociális és egyéb ellátásokhoz való esélyegyenlőség alapján ezt biztosítani kell	A fogyatékkal élők is akadálymentesen be tudjanak jutni az épületbe, önállóan tudják ügyeiket intézni, ezzel az önálló életvitel esélyét növelni tudjuk
	A fogyatékkal élők körében az egyedüllét, elszigeteltség tovább rontja helyzetüket, hosszú távon testi-lelki problémák okozója lehet az izoláltság	Felderíteni az ilyen problémával küzdő embereket, a fogyatékkal élők szemléletváltása., életcél adása, családtagoknak segítségnyújtás, hogy a társadalomba való beilleszkedésük sikeres, a közösségi életbe való bekapcsolódásuk eredményes legyen
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	Kulturális és egészségfejlesztési programok támogatása	A kulturális programok népszerűsítése, testvértelepülési kapcsolat továbbfolytatása, Egészségügyi szűrések népszerűsítése, az egészségtudatos életmódra nevelés, a szűrővizsgálatokon való nagyobb számú megjelenés az egészségesebb életet, várható élettartam növekedését eredményezheti
	Infrastrukturális fejlesztések	A településen lévő középületek fejlesztése, energetikai korszerűsítése, akadálymentesítése, a környezetének rendezése, a köztéri emlékművek, parkok állagmegóvása, utak, járdák felújítása, beltéri csapadékelvezetés kiépítése, alternatív energiaforrás, napelem-rendszer kiépítése, amely az itt lakók életminőségét javítja

Jövőképünk

Cél, hogy Tófalú olyan település legyen, ahol érvényesül az elsődleges alapelv, mely szerint minden embert egyenlőnek kell tekinteni. Közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetés senkit ne érjen sem faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzete miatt. Aldebrő Község Önkormányzat Települési

Esélyegyenlőségi Programjának célja a helyi viszonyokhoz igazodó, a hátrányos helyzetben élő állampolgárokat segítő, támogató tevékenységek megszervezése, ütemezése, az eddig jól bevált hagyományok megerősítése, megtartása. Ezen belül: Az összetartó, szolidáris társadalom erősítése, a hátrányos megkülönböztetés megszüntetése, az esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód biztosítása a hátrányos helyzetű csoportok számára. A megfelelő pénzügyi, természetbeni juttatásokhoz való hozzájutás, valamint az önkormányzat intézményeiben a különböző közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosítása. A foglalkoztatási, oktatási, egészségügyi, szociális, igazgatási és területfejlesztési célok összehangolása az esélyegyenlőség biztosítása érdekében. Az esetleges szegregációs és szelekciós mechanizmusok lehetőségének kiszűrése. A hátrányos helyzetű egyének és csoportok esélyegyenlőségének előmozdítása a társadalmi folyamatokban, a már eddig jól bevált hagyományok megerősítése, megtartása, valamint szükség esetén új támogató szolgáltatások bevezetése, melyek csökkentik a meglévő hátrányokat, hozzájárulnak az állampolgárok életminőségének javításához. A diszkriminációmentesség és szegregációmentesség biztosításával a társadalmi integráció támogatása.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

1. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A	Intézkedés címe:	Hátrányos helyzetű csoportok munkaerő-piaci helyzetének javítása
B	Feltárt probléma megnevezése	Településünkön javítani szeretnénk a hátrányos helyzetű csoportok munkaerő-piaci helyzetét.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A szakmával rendelkező lakosság számának növelése, munkaerő-piacon történő könnyebb elhelyezkedés elősegítése.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Helyi dokumentumok: Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településfejlesztési koncepció, Arculati kézikönyv, önkormányzati rendelet.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: <ul style="list-style-type: none"> • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) • „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” Stratégia (2021-2030) • Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) • Országos Fogymatékosságügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Tanfolyamok szervezése, képzési programok indítása
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester Önkormányzat Roma Nemzetiségi Önkormányzat Szociális bizottság Munkaügyi Központ

		Civil szervezetek Helyi vállalkozások
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Önkormányzati adatok, TeIR, KSH Hosszú távon eredményes lehet, mert a szakmával rendelkező személyek elhelyezkedésére nagyobb esély van.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán erőforrás: az intézkedés felelősei Technikai erőforrások: az Önkormányzat tulajdonában lévő épületek, eszközök Pénzügyi erőforrás: önkormányzati saját keret, civil vagy céges felajánlás, pályázati forrás.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	családokkal a személyes kapcsolatok erősítése, újságban hirdetés, tájékoztatás, helyi vállalkozók bevonása
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

A	Intézkedés címe:	Kulturális és egészségfejlesztési programok támogatása
B	Feltárt probléma megnevezése	-kulturális programok szervezése és népszerűsítése, programokra való eljutás biztosítása -lehetőségekhez mérten egészségesebb táplálkozás -az egészségprevenció, illetve az egészségügyi szolgáltatáshoz való hozzájutás segítse szűrőprogramok és egyéb szolgáltatások megvalósításával.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A nehéz anyagi körülmények között élő családok sokszor nem tudnak eljutni kulturális programokra, amely elősegítené a társadalmi felzárkózásukat. Cél, hogy minél több kulturális programot meg tudjunk valósítani helyben, vagy a hátrányos helyzetű emberek eljutását tudjuk biztosítani. Az egészségügyi szűrővizsgálatokat ritkábban látogatják, illetve nincs lehetőségük anyagi okokból ezen vizsgálatok látogatására. Az egészségprevenció, illetve az egészségügyi szolgáltatáshoz való hozzájutás segítse szűrőprogramok és egyéb szolgáltatások megvalósításával.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Helyi dokumentumok: Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településfejlesztési koncepció, Arculati kézikönyv, önkormányzati rendelet.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei:

		<ul style="list-style-type: none"> • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) • „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” Stratégia (2021-2030) • Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) • Országos Fogyatékoságügyi Program (2015-2025) <p>Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Kon koncepció</p>
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Igényfelmérés, tanácsadás elindításához szükséges személyi, technikai és anyagi háttér felkutatása, eszközök beszerzése, program megtervezése, elindítása, reklámozása -helyi vállalkozók, őstermelők és élelmiszeriparosok, valamint egyéb helyi segítő szervezetek bevonása, - részt vevő családok továbbsegítése, közösségbe integrálásának elősegítése, okos háztartásvezetések kialakítása, hogy hogyan lehet kevés pénzből is tápláló ételt készíteni, ingyenes egészségügyi szűrőprogramok szervezése, higiénés tanácsadás
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester Önkormányzat Roma Nemzetiségi Önkormányzat Oktatási intézmények Védőnő Háziorvos Gyermekjóléti Szolgálat Civil szervezetek
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Önkormányzati adatok, Népegészségügyi adatok, KSH, TeIR
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán erőforrás: az intézkedés felelősei Technikai erőforrások: az Önkormányzat tulajdonában lévő épületek, eszközök Pénzügyi erőforrás: önkormányzati saját keret, civil vagy céges felajánlás, pályázati forrás.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	-a kultúra beépítése a mindennapokba -ésszerűbb háztartásvezetés, éhezés megszűnése, a program jó élményként való megélése, hosszabb távon a programon megélt élmények beépülése a mindennapokba, a családi szocializáció pozitív változása a család életében, valamint a problémáik megoldásának konkrétabb segítségnyújtási lehetősége, egészségügyi szűrések jobb mutatói, folyamatos információcsere, kapcsolattartás, elérhetőbb egészségügyi szűrővizsgálatok szervezése, ezek fontosságáról tájékoztatás
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés	Nem releváns.

	bemutatása	
A	Intézkedés címe:	Infrastrukturális fejlesztések
B	Feltárt probléma megnevezése	A települési környezet fejlesztése, állagmegóvás
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A település közvetlen környezetének tisztán tartása, területrendezés. A Tarna patak mederrendezése Tarna menti kerékpárút kialakítása Az iskola épületének energetikai korszerűsítése Az óvoda épületének energetikai korszerűsítése Köztéri emlékművek állagmegóvása Utak, járdák felújítása Beltéri csapadékelvezetés kiépítése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Helyi dokumentumok: Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településfejlesztési koncepció, Arculati kézikönyv, önkormányzati rendelet.
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: <ul style="list-style-type: none"> • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) • „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” Stratégia (2021-2030) • Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) • Országos Fogymegőrzési Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Az infrastrukturális fejlesztésekkel a településkép egységesítése, a kultúralt közösségi terek kialakítása. Településfejlesztés kapcsán az intézmények energetikai rendszerének korszerűsítése, akadálymentesítése ill. a későbbiekben alternatív energiaforrás felhasználásával, ill. kialakításával korszerű energiaellátás-napelem-rendszer kialakítása.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester Önkormányzat Civil szervezetek
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Önkormányzati adatok, KSH, TeIR Fejlesztések száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai)	Humán erőforrás: az intézkedés felelősei Technikai erőforrások: az Önkormányzat tulajdonában lévő épületek, eszközök Pénzügyi erőforrás: önkormányzati saját keret, civil vagy céges

	erőforrások	felajánlás, pályázati forrás.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A pályázati forrás igénybe vételét követően önkormányzat feladata
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

2. Gyermek

A	Intézkedés címe:	A hátrányos helyzet generációkon keresztüli átöröklődésének megszüntetése
B	Feltárt probléma megnevezése	A kápolnai gyermekek esélynövelő programjának fejlesztése: Biztos Kezdet Gyerekház kialakítása, működtetése
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	0-3 év közötti gyermekek és szüleik felkészítése, várandósok felkészítése a gyermek fogadására, a szülők szociális és életvezetési kompetenciáinak fejlesztése, hátrányos helyzetű gyerekek esélyeinek növelése Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése, Idősebb gyermekek részére felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Helyi dokumentumok: Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településfejlesztési koncepció, Arculati kézikönyv, önkormányzati rendelet.
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: <ul style="list-style-type: none"> • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) • „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” Stratégia (2021-2030) • Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) • Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Jó kis hely-Biztos kezdek gyerekházak és kistépülési komplex gyermekprogramok támogatása Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése, Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése -foglalkozások elindításához szükséges anyagi háttér felkutatása, eszközök beszerzése, program megtervezése, elindítása, önkéntes segítők bevonása -egyéb helyi szervezetek bevonása, program kiterjesztése helyi szinten -részt vevő családok továbbsegítése, közösségbe integrálásának elősegítése

G	Az intézkedés felelőse	Polgármester Önkormányzat Roma Nemzetiségi Önkormányzat Szociális bizottság Oktatási intézmények Gyermekjóléti Szolgálat Civil szervezetek
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Önkormányzati adatok, Népegészségügyi adatok, KSH, TeIR
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán erőforrás: az intézkedés felelősei Technikai erőforrások: az Önkormányzat tulajdonában lévő épületek, eszközök Pénzügyi erőforrás: önkormányzati saját keret, civil vagy céges felajánlás, pályázati forrás..
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	-a program jó élményként való megélése, hosszabb távon a programon megélt élmények beépülése a mindennapokba, a családi szocializáció pozitív változása a család életében, valamint a problémáik megoldásának konkrétabb segítségnyújtási lehetősége - folyamatos kapcsolattartás, motiváció -probléma lehet a motiválatlanság, forráshiány, tárgyi feltételek hiánya -családokkal a személyes kapcsolatok erősítése, újságban hirdetés, tájékoztatás, helyi vállalkozók bevonása
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

A	Intézkedés címe:	A hátrányos helyzetű gyerekek iskolai tanítás utáni szabadidejének hasznos eltöltése, tanulásukban segítségnyújtás
B	Feltárt probléma megnevezése	A tanórán kívüli tevékenységekben, napköziben tanulók száma alacsony, fennáll a délutáni csellengés, felügyelet nélkül eltöltött idő veszélye
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	-a hátrányos helyzetű gyerekek tanórán kívüli tevékenységeinek biztosítása, tanulásban segítése, szülők tehermentesítése a megelőző módszer alapján a gyermekek jóra nevelése, az oratóriumi tevékenységekbe bekapcsolása, -becsületes állampolgárok nevelése, leendő önkéntesek kinevelése, közösséghez tartozás erősítése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Helyi dokumentumok: Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településfejlesztési koncepció, Arculati kézikönyv, önkormányzati rendelet.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei:

	stratégiákhoz	<ul style="list-style-type: none"> • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) • „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” Stratégia (2021-2030) • Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) • Országos Foglalkoztatásügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	-önkéntes fiatalok (animátorok) és a tanárok vezetésével tanulószoba keretében a tanuláshoz, korrepetáláshoz nyugodt körülmények biztosítása, ahol a tanulószoba a gyermekek szocializációját segítő közös játékkal végződik, vagy éppen az ünnepek előtt apró ajándéktárgyakat készítésével, tekintettel a családok szegénységére, e tevékenységhez felajánlásból származó alapanyag, íróeszköz, füzetek biztosítása. A fennmaradó szabadidőben programok szervezése (csocsó, gitár, rajzszakkör, foci)
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester Önkormányzat Roma Nemzetiségi Önkormányzat Oktatási intézmények Gyermekjóléti Szolgálat Civil szervezetek
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Önkormányzati adatok, KSH, TeIR
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán erőforrás: az intézkedés felelősei Technikai erőforrások: az Önkormányzat tulajdonában lévő épületek, eszközök Pénzügyi erőforrás: önkormányzati saját keret, civil vagy céges felajánlás, pályázati forrás.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	-nincs csellengő, elkallódó gyermek, esélyegyenlőség megvalósulása a szabadidő hasznos eltöltése közben, közösségi élet növekedése, - folyamatos odafigyelés a gyermekekre, programok, érdeklődés, motiváltság biztosítása -motiválatlanság, nincs információ, tárgyi feltételek hiánya, -családokkal a személyes kapcsolatok erősítése, családi nap szervezése, tájékoztatás
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

3. Nők

A	Intézkedés címe:	A gyermeket egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család szegénységének javítása
B	Feltárt probléma megnevezése	Manapság sok a gyermeket egyedül nevelő nő és a többgyermekes család. Problémát jelent az alapvető napi szükségletek biztosítása, a gyermeket egyedül nevelő nő elhelyezkedése a munkahelyen, a gyermekfelügyelet hiánya miatt.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	-rászorult családok felkutatása, igények, szükségletek felmérése, börszék, adományozási lehetőségek, felajánlások meghirdetése és ezek lebonyolítása, begyűjtött adományok tárolása, szortírozása a családok szükségletei szerint, adományok eljuttatása a rászorult családoknak, gyermekfelügyelet megoldása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Helyi dokumentumok: Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településfejlesztési koncepció, Arculati kézikönyv, önkormányzati rendelet.
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: <ul style="list-style-type: none"> • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) • „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” Stratégia (2021-2030) • Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) • Országos Fogyatékoságügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	-Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, célzott támogatások. Időszakos gyűjtések szervezése. Tanoda a többgyermekes családok részére. Gyermeküknek a rendezvényekre való eljuttatását segíteni. Alapítványok részéről pályázatot kiírni ezen összegek kifizetésére. Önkormányzati támogatások a közösségi programjaihoz való hozzáféréshez. Gyermek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése. Képzési programok szervezése.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester Önkormányzat Szociális Bizottság Gyermekjóléti Szolgálat Munkaügyi Központ Segélyszerveztek Helyi civil szervezetek
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Önkormányzati adatok, Népegészségügyi adatok, KSH, TeIR
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán,	Humán erőforrás: az intézkedés felelősei Technikai erőforrások: az Önkormányzat tulajdonában lévő épületek, eszközök

	pénzügyi, technikai) erőforrások	Pénzügyi erőforrás: önkormányzati saját keret, civil vagy céges felajánlás, pályázati forrás.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	- eredményes gyűjtés, minden rászoruló szükséglete kielégítést nyert - folyamatos igényfelmérés, gyűjtés, kapcsolattartás a családokkal és az adományozókkal - szükségletek felderítetlenek maradnak -nincsen felajánló, nincsen hely a felajánlott adományok tárolására, -megfelelő reklám és felhívás, kellő idő a megszervezésre
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

4. Idősek

A	Intézkedés címe:	A helyi szociális és egészségügyi ellátórendszer felkészítése az idős korosztály igényeire
B	Feltárt probléma megnevezése	Az idősödés, az általános egészségi állapot és a szenzoros funkciók romlása az adott népesség önellátási, önkiszolgálási képességének csökkenéséhez vezet, amely várhatóan fokozott terhet ró a szociális és egészségügyi ellátórendszerre.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Idejében fel kell készülni az ellátórendszerek terhelésére. Ennek érdekében felmérési és tervezési feladatokat szükséges végrehajtani. Adatgyűjtés a településen idős korú népesség pontos számáról, jellemző betegségeikről és egészségügyi ellátási igényükről, egyéb jellemzőiről. Szükség esetén új szolgáltatások kerüljenek bevezetésre, a fejlesztések anyagi forrásai feltérképezésre kerüljenek, (pl. pályázatfigyelés) egyes fejlesztések (pl. új Egészség ház) mielőbbi megvalósítása, a koncepcióban megfogalmazott célok megvalósítása úgy, hogy prioritást élvezzenek az otthonközeli ellátások (az idős ember lakásán, lakókörnyezetében kapjon ellátást)
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Helyi dokumentumok: Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településfejlesztési koncepció, Arculati kézikönyv, önkormányzati rendelet.
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: <ul style="list-style-type: none"> • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) • „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” Stratégia (2021-2030) • Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) • Országos Fogymatékosságügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció

F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Ellátásfejlesztés az egészségügyi és szociális feltételek javítása érdekében. Humán erőforrás helyzet-, és igényfelmérés, kapacitástérkép készítése a településen. Együttműködés kialakítása az idős emberekért tevékenykedő szolgáltatókkal, egyesületekkel, klubokkal, civil és egyházi szervezetekkel.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester Önkormányzat Háziorvos Szociális Központ
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Önkormányzati adatok, Népegészségügyi adatok, KSH, TeIR
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán erőforrás: az intézkedés felelősei Technikai erőforrások: az Önkormányzat tulajdonában lévő épületek, eszközök Pénzügyi erőforrás: önkormányzati saját keret, civil vagy céges felajánlás, pályázati forrás.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	-fejlettebb, korszerűbb egészségügyi és szociális ellátórendszerek, -az időskorú lakosság egészségi állapota és szociális biztonsága javul, -hosszútávon kockázatot jelent a forráshiány, mely azonban pályázati lehetőségek kihasználásával csökkenthető, befektetők keresése, motiváltság kialakítása -rövidtávon a feltérképezés és tervezés periódusában nincs jelentős kockázati tényező
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

A	Intézkedés címe:	Az idősök bűnözéstől való megóvása, áldozatvédelem
B	Feltárt probléma megnevezése	Településünkön sok idős ember esik áldozatul a bűnözőknek
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	- egymásra figyelés erősítése, fokozottabb törődés, odafigyelés az idősebb korosztályra: „Jó szomszéd” program kialakítása -az idős emberek közbiztonságának javítása, a lopások, betörések számának csökkenése, segélyhívó rendszer működtetése -biztonságosabb élettér kialakítása településünkön.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Helyi dokumentumok: Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településfejlesztési koncepció, Arculati kézikönyv, önkormányzati rendelet.

E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	<p>Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) • „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” Stratégia (2021-2030) • Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) • Országos Fogyatékkosságügyi Program (2015-2025) <p>Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió</p>
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	- idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése, tájékoztatók tartása, figyelemfelhívó plakátok, hirdetések az elővigyázatosság kapcsán - közterületi járőrszolgálat működtetése, közvilágítás fejlesztése, riasztórendszerek létrehozása - térfigyelő kamerarendszer kiépítése, segélyhívó rendszer létrehozása, távfelügyelet, - bűnmegelőzés és áldozatvédelem
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester Önkormányzat Helyi hatóságok Helyi civil szervezetek
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Önkormányzati adatok, Népegészségügyi adatok, KSH, TeIR
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán erőforrás: az intézkedés felelősei Technikai erőforrások: az Önkormányzat tulajdonában lévő épületek, eszközök Pénzügyi erőforrás: önkormányzati saját keret, civil vagy céges felajánlás, pályázati forrás.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	- a célcsoport és a rendvédelmi, biztonsági szervek szorosabb együttműködése, - közbiztonság javulása, bűnözési statisztikák javulása, technikai rendszerek hatékony és problémamentes működése - folyamatos monitoringozás és visszacsatolás a célcsoporttal kapcsolatban, - rendelkezésre álló források kiaknázása, pályázatok -forráshiány, nincs ilyen pályázat, célcsoporttal továbbra sincs kontaktus ilyen területen, szakmai hozzáértés hiánya, elavult technikai berendezések, eszközök -figyelemfelhívás, források, esélyegyenlőség folyamatos vizsgálata
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

5. Fogyatékkal élők

A	Intézkedés címe:	Akadálymentesítés a településen
B	Feltárt probléma megnevezése	Az akadálymentesítés községünk intézményeiben, középületeiben még nem megoldott, az ügyintézéshez, szociális és egyéb ellátásokhoz való esélyegyenlőség alapján az önkormányzat épületét is akadálymentesíteni kell, a fogyatékosok számára is elérhetővé kell tenni minden közintézményt, szolgáltató egységet.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Polgármesteri Hivatal akadálymentesítése, egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása az önálló életvitelhez, ügyek intézéséhez, -folyamatos akadálymentesítési intézkedések, közterületek, majd a teljes egészségügyi, szociális, oktatási intézményhálózat akadálymentes használhatósága
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Helyi dokumentumok: Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településfejlesztési koncepció, Arculati kézikönyv, önkormányzati rendelet.
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: <ul style="list-style-type: none"> • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) • „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” Stratégia (2021-2030) • Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) • Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	-felmérés, környezettanulmányok, cselekvési terv készítése a megvalósításhoz, figyelemfelhívás szolgáltatóknál, érzékenyítő tréningek tartása intézményeknek és az alkalmazottak releváns képzése, források, kivitelezők, pályázatok keresése a kivitelezéshez, épületek átalakítása, fizikai akadálymentesítés megvalósítása polgármesteri hivatalban, majd később a közterületeken, közintézményeknél.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester Önkormányzat Oktatási Intézmények Egészségügyi intézmények Helyi vállalkozások
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Önkormányzati adatok, Népegészségügyi adatok, KSH, TeIR
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai)	Humán erőforrás: az intézkedés felelősei Technikai erőforrások: az Önkormányzat tulajdonában lévő épületek, eszközök Pénzügyi erőforrás: önkormányzati saját keret, civil vagy céges

	erőforrások	felajánlás, pályázati forrás.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	-akadálymentesített középületek, utak a településen, esélyegyenlőség megvalósulása a fogyatékkal élők önálló ügyintézési lehetőségeiben - építésügyi előírások betartása, EU-s előírásoknak megfelelés -intézmények nem érzékenyek a problémára, költséges az akadálymentesítés és nincs forrás a megvalósításra -tréningek a fogyatékkal élők egyesületeinek bevonásával, ösztönzők alkalmazása, tájékoztatás, felhívó plakátok, hirdetések, település lakosságának érzékenyítése
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

A	Intézkedés címe:	A fogyatékkal élők elszigeteltségének enyhítése
B	Feltárt probléma megnevezése	A fogyatékkal élők körében az egyedüllét, elszigeteltség tovább rontja helyzetüket, hosszú távon testi-lelki problémák okozója lehet az izoláltság.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	- felderíteni az ilyen problémával küzdő embereket - a fogyatékkal élők szemléletváltása, életcél adása, családtagoknak segítségnyújtás - társadalomba való beilleszkedésük sikeressége, közösségi életbe való bekapcsolódásuk
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Helyi dokumentumok: Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településfejlesztési koncepció, Arculati kézikönyv, önkormányzati rendelet.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: <ul style="list-style-type: none"> • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) • „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” Stratégia (2021-2030) • Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) • Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	-helyzetfelmérés, a családtagok és fogyatékkal élők tájékoztatása, segítése, közösségi programok szervezése számukra - környezetük befogadóvá tétele, figyelem felkeltése a fogyatékkal élők iránt - kapcsolatfelvétel egyesületekkel a célcsoportot illetően és igénybe venni a szolgáltatásaikat, -civil szervezetek, önkéntesek bevonása a fogyatékkal élők megkeresésében

G	Az intézkedés felelőse	Polgármester Önkormányzat Szociális Központ Civil szervezetek
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Önkormányzati adatok, Népegészségügyi adatok, KSH, TeIR
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán erőforrás: az intézkedés felelősei Technikai erőforrások: az Önkormányzat tulajdonában lévő épületek, eszközök Pénzügyi erőforrás: önkormányzati saját keret, civil vagy céges felajánlás, pályázati forrás.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	-elszigetelten élők száma csökken, beintegrálódás a közösségbe - folyamatos kapcsolattartás, tájékoztatás, további egyesületek bevonása a fogyatékkal élők nem nyitottak a kezdeményezésre, kevés információt tudunk beszerezni róluk, nincs hatékony segítségnyújtás -családtagok, szűkebb és tágabb környezet bevonása
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzat együttműködési megítélése esetlegesen együttműködésben
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Hátrányos helyzetű csoportok munkaerő-piaci helyzetének javítása	Településünkön javítani szeretnénk a hátrányos helyzetű csoportok munkaerő-piaci helyzetét.	A szakmával rendelkező lakosság számának növelése, a munkaerő-piacon történő könnyebb elhelyezkedés elősegítése. Képzési programok megvalósításával foglalkoztatási helyzet javítása.	Az intézkedés összhangban van az önkormányzat stratégiai céljaival, gazdasági programjával.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemi: Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) "Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032) „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” Stratégia (2021-2030) Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Kon koncepció	Széles körű képzési programok megvalósításával igény szerint kompetenciák fejlesztése. 2018-ban 5 település konzorciumában megvalósult pályázat is az egész életen át tartó tanulást támogatta, illetve ösztöndíjat biztosított a középiskolások és egyetemisták részére.	Polgármester, Roma Nemzetiségi Önkormányzat elnöke, Szociális Bizottság elnöke, Munkaügyi Központ, Civil szervezetek vezetői, Helyi vállalkozások	2028. 12. 31. (vasárnap)	Képzésekben résztvevők száma	Továbbképzésekkel, továbbtanulással kapcsolatos pályázatok	A képzési programot követően a foglalkoztatás elősegítése. Pályázati elemek felhasználását követően önkormányzat saját erőforrásainak igénybe vételével.	Nem releváns
2	Kulturális és egészségfejlesztési programok támogatása	A nehéz anyagi körülmények között élő családok sokszor nem	-kulturális programok szervezése és népszerűsítése,	Az intézkedés összhangban van a település és stratégiai céljaival,	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	-igényfelmérés, tanácsadás elindításához szükséges személyi, technikai és anyagi háttér felkutatása,	Polgármester, Roma Nemzetiségi Önkormányzat elnöke, Oktatási	2028. 12. 31. (vasárnap)	A szolgáltatásokat igénybe vevők száma.	Humán szolgáltatások fejlesztése térségi szemléletben kedvezményezett	-a kultúra beépítése a mindennapokba - ésszerűbb	Nem releváns

		tudnak eljutni kulturális programokra, amely elősegítene a társadalmi felzárkózásukat. Cél, hogy minél több kulturális programot meg tudjunk valósítani helyben, vagy a hátrányos helyzetű emberek eljutását tudjuk biztosítani. Az egészségügyi szűrővizsgálatokat ritkábban látogatják, illetve nincs lehetőségük anyagi okokból ezen vizsgálatok látogatására. Az egészségprevenció illetve az egészségügyi szolgáltatáshoz való hozzájutás segítse szűrőprogramok és egyéb szolgáltatások megvalósításával.	programokra való eljutás biztosítása -lehetőségekhez mérten egészségesebb táplálkozás -az egészségprevenció illetve az egészségügyi szolgáltatáshoz való hozzájutás segítse szűrőprogramok és egyéb szolgáltatások megvalósításával.	gazdasági programjával.	(MNTFS 2030) és elemi: Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) "Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032) „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” Stratégia (2021-2030) Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	eszközök beszerzése, program megtervezése, elindítása, reklámozása -helyi vállalkozók, östermelők és élelmiszeztetők, valamint egyéb helyi segítő szervezetek bevonása, - Nemzeti Stratégia részt vevő családok támogatásának elősegítése, okos háztartásvezetések kialakítása, hogy hogyan lehet kevés pénzből is tápláló ételt készíteni, vendéglátósok szakácsok vezetésével -ingyenes egészségügyi szűrőprogramok szervezése -higiénés tanácsadás	intézmények vezetői, Védőnő, Háziorvos, Családsegítő munkatárs, Civil szervezetek vezetői			társadalmi-területi hátrányok enyhítése (EFOP-1.4.3-16.)	Komplex a megvalósításához szükséges, a program jó élményként való megélése, hosszabb távon a programon megélt élmények beépülése a mindennapokba, a családi szocializáció pozitív változása a család életében, valamint a problémáik megoldásának konkrét segítséget nyújtási lehetősége egészségügyi szűrések jobb mutatói, folyamatos információcsere, kapcsolattartás -elérhetőbb egészségügyi szűrővizsgálatok szervezése, ezek fontosságáról tájékoztatás	
3	Infrastrukturális fejlesztések	A települési környezet fejlesztése, állagmegóvás	A település közvetlen környezetének tisztán tartása, területrendezés. A Tarna patak mederrendezése Tarna menti kerékpárút kialakítása Az iskola épületének energetikai korszerűsítése (Aldebrő) Az óvoda energetikai korszerűsítése	Az intézkedés összhangban van a település stratégiai céljaival, gazdasági programjával.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) "Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032) „A nők szerepének erősítése a családban és a	Az infrastrukturális fejlesztésekkel településkép egységesítése, a kulturált közösségi terek kialakítása. Településfejlesztés kapcsán az intézmények energetikai rendszerének korszerűsítése, ill. a későbbiekben alternatív energiaforrás felhasználásával, ill. kialakításával korszerű rendszer kialakítása.	Polgármester, Civil szervezetek vezetői	2028. 12. 31. (vasárnap)	Fejlesztések száma	-Helyi közösségi közlekedés fejlesztése, Tarna menti kerékpárút kialakítása (TOP-3.1.1-önkormányzat 15-HE1-2016) -Káli szennyvízelvezetési agglomeráció csatornázása és szennyvíztisztítása KEOP-1.2.0/2F/09-2010-0031 -A Tarna patak mederrendezése Aldebrő és Tófaluközségekben ÉMOP-2011-3.2.1/D. -Tarna menti kerékpárút kialakítása pályázat TOP-	ia pályázati forrás igénybe vételét követően önkormányzat feladata	Nem re

			(Aldebrő) Köztéri emlékművek állagmegóvása Utak, járdák felújítása Beltéri csapadékelvezetés kiépítése		társadalomban” Stratégia (2021-2030) Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió						3.1.1-15-HE1-2016-00011 -Az Aldebrő Egészségház korszerűsítése		
II. A gyermekek esélyegyenlősége													
1	A hátrányos helyzetű gyerekek iskolai tanítási utáni szabadidejének hasznos eltöltése, tanulásukban segítségnyújtás	A tanórán kívüli tevékenységekben, napközben tanulóinak száma alacsony, fennáll a délutáni csellengés, felügyelet nélküli eltöltött idő veszélye	a hátrányos helyzetű gyerekek tanórán kívüli tevékenységeinek biztosítása, szülők tehermentesítése - a megelőző módszer alapján a gyermekek jóra nevelése, az oratóriumi tevékenységekbe bekapcsolása, becsületes állampolgárok nevelése, leendő önkéntesek kinevelése, közösséghez tartozás erősítése	Az intézkedés összhangban van az önkormányzat stratégiai céljaival, gazdasági programjával.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) "Legyen jobb a végződik, vagy éppen az ünnepek előtt apró ajándéktárgyakat készítésével -tekintettel a nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” Stratégia (2021-2030) Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	-önkéntes fiatalok (animátorok) és a tanárok vezetésével heti 3 délután tanulószoba keretében a tanuláshoz, korrepetáláshoz nyugodt körülmények biztosítása, ahol a tanulószoba a gyermekek szocializációját segítő közös játékkal avégszódik, vagy éppen az ünnepek előtt apró ajándéktárgyakat készítésével -tekintettel a családok szegénységére, e tevékenységhez felajánlásból származó alapanyag, írószköz, füzetek biztosítása - a fennmaradó szabadidőben programok szervezése (csocsó, gitár, rajzsakkör, foci) Az iskola szervezésében évről évre Erzsébet tábortanulhatnak részt a gyerekek ill. a Kápolna Községért Közalapítvány szervezésében több település diákjai kézműves tábortanulhatnak részt.	Polgármester, Roma Nemzetiségi Önkormányzat elnöke, Oktatási intézmények vezetői, Gyermekjóléti munkatárs, Civil szervezetek vezetői	2028. 12. 31.	Részvevők száma	A szükséges anyagi erőforrásokhoz támogató szervezetek: Magyar Máltai Szeretetszolgálat, Magyar Vöröskereszt, Önkormányzat, vállalkozók, pályázatok	-nincs csellengő, elkallódó gyermek, esélyegyenlőség megvalósulása a szabadidő hasznos eltöltése közben, közösségi élet növekedése, folyamatos odafigyelés a gyermekekre, programok, érdeklődés, motiváltság biztosítása	Nem releváns	
2	A hátrányos helyzetű generációkon keresztüli	A tófalui gyermekek esélyenövelő programjának	0-3 év közötti gyermekek és szüleik felkészítése, várandósok	Az intézkedés összhangban van az önkormányzat stratégiai céljaival,	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Jó kis hely-Biztos kezdet gyerekházak és kistéleplési komplex gyermekprogramok	Polgármester, Roma Nemzetiségi Önkormányzat elnöke, Szociális	2028. 12. 31.	Részvevők száma	pályázatok	pályázatok	Nem releváns	

	átöröklődésének megszüntetése	fejlesztése: Biztos Kezdet Gyerekház kialakítása, működtetése	felkészítése gyermek fogadására, a szülők szociális és életvezetési kompetenciáinak fejlesztése, hátrányos helyzetű gyerekek esélyeinek növelése Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése, Idősebb gyerekek részére felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése	gazdasági programjával.	(MNTFS 2030) és elemei: Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) "Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032) „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” Stratégia (2021-2030) Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogatékosságügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Kon koncepció	támogatása	Bizottság elnöke, Oktatási intézmények vezetői, Gyermekjóléti munkatárs, Civil szervezetek vezetői						
--	-------------------------------	---	---	-------------------------	--	------------	--	--	--	--	--	--	--

III. A nők esélyegyenlősége

1	A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket egyedül nevelő család szegénységének javítása	A család működését akadályozó okok között a családok anyagi, családtörődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztettség megemelkedett	Rövid távon: Szülőkkel kapcsolatfelvétel, tájékoztatás Közép távon: Szakemberek-nevelés, gondozás, Szülők partnerségre törekvés Hosszú távon: Csökkenjen a veszélyeztetett gyermekek száma	Az intézkedés összhangban van az önkormányzat stratégiai céljaival, gazdasági programjával.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) "Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032) „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” Stratégia (2021-2030) Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022),	1. Környezettanulmány az érintett családoknál 2. Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált működtetése. 3. A hátrányos helyzetű gyerekekkel családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése 4.a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása a kompetenciák fejlesztése érdekében	Polgármester, Szociális Bizottság elnöke, Gyermekjóléti munkatárs, Munkaügyi Központ, Segélyszervezetek, Civil szervezetek vezetői	2028. 12. 31. (vasárnap)	Önkormányzati adatok, KSH, TeIR	Pénzügyi, technikai	humán,	Szakemberek bevonása, tájékoztatás, információáramlás	Nem releváns
---	---	---	--	---	---	---	--	--------------------------	---------------------------------	---------------------	--------	---	--------------

					(2023-2024) Országos Fogyatékosügyei Program (2015- 2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió							
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	A helyi szociális és egészségügyi ellátórendszer felkészítése az idős korosztály igényeire	Az idősödés, az általános egészségi állapot és szenzoros funkciók romlása az adott népesség önellátási, önkiszolgálási képességének csökkenéséhez vezet, amely várhatóan fokozott terhet ró a szociális és egészségügyi ellátórendszerre.	-adatgyűjtés a településen élő 57 és 63 év közötti népesség pontos számáról, jellemző betegségeikről és egészségügyi ellátási igényükről, egyéb jellemzőiről. -a szolgáltatástervezési koncepcióba hosszútávú célként épüljön be a meglévő ellátórendszerek fejlesztése különös figyelemmel azokra az intézményekre, amelyekre a probléma várhatóan fokozott terhet ró (házi orvosi szolgálat, szociális alapszolgáltatások), illetve a lakosság igényeinek folyamatos monitorozása annak érdekében, hogy szükség esetén új szolgáltatások kerüljenek bevezetésre, a fejlesztések anyagi forrásai feltérképezésre kerüljenek, (pl. pályázatfigyelés) -a koncepcióban megfogalmazott	Az intézkedés összhangban van az önkormányzat stratégiai céljaival, gazdasági programjával.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) "Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032) „Acivil nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” Stratégia (2021-2030) Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogyatékosügyei Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	-ellátásfejlesztés az egészségügyi és szociális feltételek javítása érdekében. -humán erőforrás helyzet-, és kapacitástérkép készítése a településen. - együttműködés az idős emberekért tevékenykedő szolgáltatókkal, egyesületekkel, klubokkal, „Acivil és egyházi szervezetekkel.	Polgármester, Háziorvos, Szociális Központ	2028. 12. 31. (vasárnap)	résztevő személyek	humán, technikai, majd hosszú távon anyagi erőforrások	-fejlettebb, korszerűbb egészségügyi és szociális ellátórendszerek - az időskorú lakosság egészségi állapota és szociális biztonsága javul, a teljes népességre pozitívan hiszen az időseket, - gondozó, ápoló család terhei csökkennek	Nem rel

			célok megvalósítása úgy, hogy prioritást élvezzenek az otthonközeli ellátások (az idősek otthoni lakásán, lakókörnyezetében kapjon ellátást)										
2	Az idősek bűnözéstől való megóvása, áldozatvédelem	Településünkön sok idősek esik áldozatul a bűnözőknek	- egymásra figyelés erősítése, fokozottabb törődés, odafigyelés az idősebb korosztályra: „Jó szomszéd” program kialakítása - az idősek közbiztonságának javítása, a lopások, betörések számának csökkenése, segélyhívó rendszer működtetése - biztonságosabb életér kialakítása településünkön.	Az intézkedés összhangban van az önkormányzat stratégiai céljaival, gazdasági programjával.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) "Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032) „A nők szerepének erősítése családban és a társadalomban” Stratégia (2021-2030) Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	- idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése, tájékoztatók tartása, figyelemfelhívó plakátok, hirdetések az elővigyázatosság kapcsán - közterületi járőrszolgálat működtetése, közvilágítás fejlesztése, riasztórendszerek létrehozása - térfigyelő kamerarendszer kiépítése, segélyhívó rendszer létrehozása, távfelügyelet, bűnmegelőzés és áldozatvédelem	Polgármester, Szociális Központ, Polgárőr Egyesület vezetője	2028. 12. 31. (vasárnap)	Önkormányzati adatok KSH TeIR	humán, technikai, anyagi erőforrások, pályázatok	- a célcsoport és a rendvédelmi, biztonsági szervek szorosabb együttműködése, - közbiztonság javulása, bűnözési statisztikák javulása, technikai rendszerek hatékony és problémamentes működése - folyamatos monitoringozás és visszacsatolás a célcsoporttal kapcsolatban, - rendelkezésre álló források kiaknázása, pályázatok	Nem rel	

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

1	Akadálymentesítés a településen	Az akadálymentesítés községünk intézményeiben, középületeiben még nem megoldott, az ügyintézéshez, szociális és egyéb ellátásokhoz való	Polgármesteri Hivatal akadálymentesítése egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása az önálló életvitelhez, ügyintézéséhez, - fizikai akadálymentesítési	Az intézkedés összhangban van az önkormányzat stratégiai céljaival, gazdasági programjával.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	- felmérés, környezettanulmányok, cselekvési terv készítése a megvalósításhoz, figyelemfelhívás a szolgáltatóknál, érzékenyítő tréningek tartása intézményeknek és az alkalmazottak releváns képzése -források,	Polgármester, Oktatási intézmények vezetői, Egészségügyi intézmények fenntartói, Helyi vállalkozások	2028. 12. 31. (vasárnap)	Önkormányzati adatok KSH TeIR	Humán, pénzügyi, technikai	- akadálymentesített középületek, utak a településen, esélyegyenlőség megvalósulása a fogyatékkal élők önálló ügyintézési lehetőségeiben - építésügyi	Nem rel
---	---------------------------------	---	---	---	--	---	--	--------------------------	-------------------------------	----------------------------	---	---------

		esélyegyenlőség alapján az önkormányzat épületét akadálymentesíteni kell, fogyatékosok számára is elérhetővé kell tenni minden közigazgatási egységet.	intézkedések, közterületek, majd a teljes egészségügyi, szociális, oktatási intézményhálózat akadálymentes használhatósága		"Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032) „Akadálymentesítés nők szerepének erősítése családban és a társadalomban” Stratégia (2021-2030) Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	kivitelezők, pályázatok keresése a kivitelezéshez - épületek átalakítása, fizikai akadálymentesítés megvalósítása a polgármesteri hivatalban, majd később a közterületeken, közintézményeknél.				előírások betartása, EU-s előírásoknak megfelelő		
2	A fogyatékkal élők elszigeteltségének enyhítése	A fogyatékkal élők körében az egyedülélés, elszigeteltség tovább rontja helyzetüket, hosszú távon testi-lelki problémák okozója lehet az izoláltság.	- felderíteni az ilyen problémával küzdő embereket - a fogyatékkal élők életcél adása, családtagoknak segítségnyújtás - társadalomba való beilleszkedésük sikeressége, közösségi életbe való bekapcsolódásuk	Az intézkedés összhangban van az önkormányzat stratégiai céljaival, gazdasági programjával.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemi: Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) "Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032) „A nők szerepének erősítése családban és a társadalomban” Stratégia (2021-2030) Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési	-helyzetfelmérés, családtagok és fogyatékkal élők tájékoztatása, segítése, közösségi programok szervezése számukra - környezetük befogadóvá tétele, figyelem felkeltése a fogyatékkal élők iránt - kapcsolatfelvétel egyesületekkel a célcsoportot illetően és igénybe venni a szolgáltatásaikat, -civil szervezetek, önkéntesek bevonása a fogyatékkal élők megkeresésében Cél a fogyatékkal élők közösségi tevékenységekbe történő bevonása, közösségi szolgáltatásokhoz, információkhoz való hozzájutás, közösségi pályázatok.	a Polgármester, Szociális Központ, Civil szervezetek vezetői	2028. 12. 31. (vasárnap)	Önkormányzati adatok, KSH, TelR	Humán, technikai	-elszigetelten élők száma csökken, beintegrálódás a közösségbe folyamatos kapcsolattartás, tájékoztatás, további egyesületek bevonása	Nem rel

					Koncepció							
--	--	--	--	--	-----------	--	--	--	--	--	--	--

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

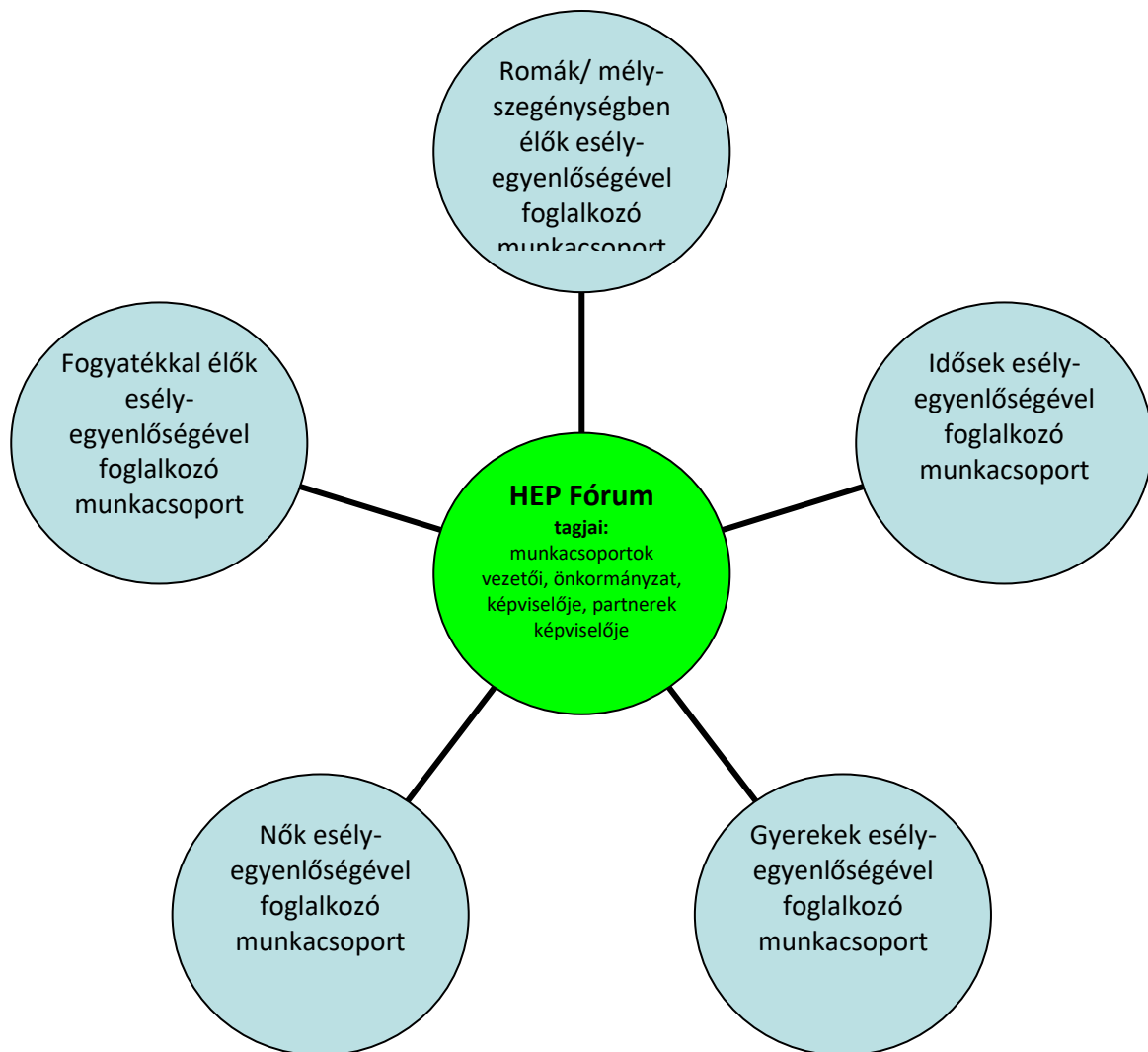
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. A célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- az HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti

településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.

- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben a HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Tófalu község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Tófalu község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 58/2023. (XII.12.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő-testület elfogadó határozatának kivonata

A kötelező táblák és az összefoglaló IT tábla nem a melléklete a HEP-nek hanem az egységes szerkezetbe foglalt HEP kötelező eleme!

Tófalu, 2023. december 12.

Gulyás Imre
jegyző

Ignác Szabolcs
polgármester

Kivonat Tófalu község Önkormányzati Képviselő-testületének 2023. december 12-én tartott zárt ülésének jegyzőkönyvéből:

Tófalu Község Önkormányzat Képviselő-testület

58/2023. (XII.12.) KT. határozata

Tófalu Község Önkormányzati Képviselő-testülete úgy dönt, hogy Tófalu Község Önkormányzatának 2023-2028. időszakra készített Helyi Esélyegyenlőségi Programját a jelen határozat melléklete szerint elfogadja.

Határidő: 2023. december 31.

Felelős: Gulyás Imre jegyző

dr. Andrásró Dénes helyettesítő aljegyző útján

Kivonat hitelül:

Készült: Tófalu, 2024. január 8.

Gulyás Imre, a Kápolnai Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője nevében és megbízásából:

Dr. Andrásró Dénes
aljegyző